AXA GELECEK RİSKLERİ RAPORU

2022

Ipsos

eurasia group politics first

İÇİNDEKİLER

Önsöz Thomas Buberl 3
Önsöz Ian Bremmer 4
Özet 5

1 EN ÖNEMLİ RİSKLER – YOL AYRIMINDA KÜRESELLEŞME 11

Özetle Gelecek Riskleri Araştırması 12
2022'nin en önemli riskleri neler? 12
Uzmanlar ve kamuoyu arasında nasıl bir farklılaşma var? 13
Risk algıları karşılaştırıldığında bölgeler arası farklılıklar neler? 14
Tehdit altındaki küresel iş birliği nedeniyle, uzmanlar daha yakın kamu-özel ortaklığı çağırısı yapıyor 15

2 İKLİM, JEOPOLİTİK VE ENERJİ – YENİ BİR RİSK ÇERÇEVESİ 18

İklim değişikliği kapıda – ancak yetkili makamlar buna hazır değil 20
Uzmanlar artan jeopolitik gerilimlerin küresel savaşa dönüşmesinden kamuya göre daha endişeliler 23
Avrupalılar yaklaşan enerji krizinden özellikle endişe ediyorlar 24
Tarihsel perspektif – Sigortacıların yeni ve değişen risklerle baş etme konusunda toplumlara yardımcı olmadaki rolü 26

3 "YENİ NORMAL" RİSKLERİ: SİBER VE SAĞLIK 27

Artan jeopolitik gerilimler arasında siber güvenlik endişeleri hala ön sıralardaki yerini koruyor 29
Halkın sağlık konusundaki endişeleri devam ediyor ve giderek artıyor 31

4 HIZLA ARTAN FİNANSAL RİSKLER TOPLUMSAL GERGİNLİKLERİ ALEVLENDİREBİLİR 33

Kamuoyu ekonomik risklerin henüz yeterince farkında değil 35
Uzmanlar kamu ve özel sektörün finansal riskler karşısındaki hazır oluş durumundan şüphe ediyor 35
Uzmanlar sistematik piyasa aksaklıklarından endişe duyuyorlar 36
Enflasyon toplumsal huzursuzluklara yol açabilir 37

5 ARTAN SAVUNMASIZLIK UZMANLARA VE YETKİLİLERDE DUYULAN GÜVEN KAYBINA İŞARET EDİYOR 39

İnsanlar son iki yıldır riskten daha çok kaçınıyorlar 41
Kamuoyunun uzmanlara ve hükümetlere olan güveni geçen yıl düştü 43
Gelecek risklerle baş etme konusunda sigortacılar kendi rollerini nasıl oynayabilirler? 44
Araştırma hakkında 45

ÖNSÖZ

Thomas Buberl
AXA CEO'su

9. yılını geride bırakan AXA Gelecek Riskleri Raporu, yarının önemli risklerinin genel bir değerlendirmesini sağlayan küresel bir çalışmadır. Neredeyse on yıldır, bu rapor dünyamızdaki önemli değişikliklerin nasıl meydana geldiğine tanıklık ediyor ve hem kendimizi daha iyi korumamız hem de bu risklere daha iyi hazırlanmamız için gelecekteki tehditleri öngörmemize yardımcı oluyor.

2022 baskısı, biri diğerini izlemek yerine hepsi aynı anda meydana gelen, artan krizlerin olduğu parçalı ve aşırı enflasyonun yaşandığı bir dünyaya işaret ediyor. Pandemi, siber risk ve iklim değişikliği gibi önceki yıllarda ele alınmış olan belli başlı risklere ek olarak, bu yıl jeopolitik, enerji, ekonomi ve toplumsal istikrarsızlıkla bağlantılı çok daha fazla risk görüyoruz.

Raporun ana dersi iklim acil durumuyla ilgili. İklim riski ilk defa dünyanın tüm bölgelerinde sıralamanın en üst kısmında yer alıyor ve aynı zamanda Birleşik Devletlerde de en önemli kaygı unsuru olarak öne çıkıyor. Jeopolitik gerilimler ikinci sırada yer alıyor – bu risk hem üçüncü sırada gelen (siber riski) hem de dördüncü sırada yer alan (geçen yılın çalışmasına göre 13 sıra yükselen enerjini riskini) şaşırtıcı olmayan bir şekilde daha da derinleştiriyor.

Ekonomik ve sosyal kaygılar da kayda değer bir biçimde üst sıralara tırmanıyor. Görüştüğümüz uzmanlar ilk defa 6. sırada yer alan toplumsal gerilimlerle birlikte üç ekonomik riske en önemli 10 risk arasında yer veriyor.

"Karşı karşıya olduğumuz en büyük risk güçsüz hissetmek"

Ekonomik risklerin tamamı eşitsizliğin tetikleyicileri oldukları için, toplumsal gerilimlerle ilgili kaygıları alevlendiriyor.

Bu zorluklar ışığında, rapor yıllardır aşikâr olan bir trendi doğruluyor: genel savunmasızlık hissiyatında artış ve kurumların sürdürülebilir çözümler bulma kabiliyetine olan güvende yaşanan erozyon. Aslında, ben güçsüzlük hissini bizleri tehdit eden en büyük risk olarak görüyorum. Karşı karşıya olduğumuz güçlüklerle baş etmemize olanak sağlayacak olan tek şeyin aksiyon olması, her zaman olduğu gibi bugün de tüm geçerliliğini koruyor. Bu her şeyden önce bir konsensüs oluşturmamızı ve birlikte hareket etmemizi gerektiriyor.

Bunun olması için de herkesin üstüne düşen sorumluluğu alması gerekiyor. Bu da aslında öncelikli olarak şirketleri ilgilendiren bir durum. Çünkü, aksiyon şirketlerin DNA'sında bulunuyor.

İkincisi, şirketler katkı yapabilecekleri finansal, beşerî ve teknolojik kaynaklara sahip. Son olarak da kendilerinden bunu yapmaları bekleniyor. Rapor, kamuoyunun neredeyse %70'nin gelecek risklerin etkilerinin azaltılmasında sigortacıların oynayacakları önemli bir rollerinin olacağını ortaya koyuyor. Sigortacılar olarak bu beklentileri karşılamalıyız. AXA olarak bizler kendi payımıza düşeni tamamen yerine getirmekte kararlıyız.

ÖNSÖZ

AXA ve IPSOS'taki meslektaşlarımızla bu yılın Gelecek Riskleri Raporu'nu sizlere ulaştırmaktan oldukça mutluyum.
Tam da doğru bir düşünce olmayabilir ancak, dünya pandemiden çıktığı için 2022'nin her şeye karşın bir normalleşme yılı olması bekleniyordu.

Jeopolitik konusu birden devreye girdi ve Rusya'nın Ukrayna'yı işgaliyle 2022 normalleşme yerine savaşın çıktığı bir yıl oldu. Gelişmiş ülkelerde -özellikle de Birleşik Devletlerde – uzun süreli Covid salgını kaynaklı kitlesel teşvikler, uzun süren tedarik kısıtlamaları ve savaşın tırmandırdığı yüksek enerji fiyatları nedeniyle bu yıl aynı zamanda yüksek enflasyonun geri geldiği bir yıl da oldu.

Hane halkları gıda ve enerji gibi temel ihtiyaçlarını karşılayabilme kapasitelerinden endişe duyuyorlar. Halk aynı zamanda gelecekten de kaygılı ve böylesi belirsiz bir ortamda kişisel ve mesleki riskler almaya değip değmeyeceği konusunda daha az güven taşıyorlar.

Ve kaygı verici bir şekilde, Çin'de ve Avrupa'da yavaşlayan üretim ve ABD'nin artan fiyatları kontrol altına alma mücadelesi nedeniyle ekonomi politikası uzmanlar tarafından artan bir risk kaynağı olarak algılanıyor.
Bu arka plan karşısında, jeopolitik gerilimlerin bu yılın uzman araştırmasında ikinci konuma yükselerek risk yöneticileri açısından öneminin artmış olması hiç de şaşırtıcı değil.

"Sigortacılar, yenilikçi risk yönetim araçları ortaya koyarak ve işletmelerin gelecek risklerini ciddi ve sakin bir şekilde değerlendirmelerine yardımcı olarak iş birliğinin geliştirilmesinde kritik bir rol oynayabilirler"

Ancak eşi benzeri görülmemiş ekonomik ve jeopolitik gelişmelere rağmen değişmeyen bir şeylerin olduğunu görmek de dikkat çekiyor.

Geçtiğimiz beş yıl içerisinde dördüncü kez, iklim değişikliği IPSO'un görüştüğü risk uzmanları açısından ilk akla gelen konular arasında yer alıyor. Artan sıcaklıkların ve yükselen deniz seviyelerinin tetiklediği ekstrem hava olayları enerji ve gıda güvenliği gibi alanlarda yükselen riskler arasında yer alıyor.

İklim değişikliği ve jeopolitik konularının hemen altında 2018'den günümüze en-önemli üç risk içerisinde kendine yer bulan siber güvenlik geliyor. Küresel ticareti, politikayı, jeopolitiği ve aslında günlük yaşamlarımızı şekillendiren ana teknoloji şirketlerinin artan önemi göz önünde bulundurulduğunda haklı olarak böyle bir durum ortaya çıkıyor.

Belirtilen tüm bu zorluklarla birlikte, karar alıcılar ile özel-sektör arasındaki koordinasyona yönelik ihtiyaç hayati derecede önem arz ediyor. Sigortacılar, yenilikçi risk yönetim araçları ortaya koyarak ve işletmelerin gelecek risklerini ciddi ve sakin bir şekilde değerlendirmelerine yardımcı olarak iş birliğinin geliştirilmesinde kritik bir rol oynayabilirler. Küresel manzara sıkıntılı görünüyor ve şu anda kolektif çözümler önümüzü görebilmemiz açısından her zamankinden çok daha kritik önem arz ediyor.

Ian Bremmer
Avrasya Grup ve GZERO Medya Başkanı

ÖZET

Geçtiğimiz yıl içerisinde, ekonomik ve jeopolitik güçlükler, COVID salgını ve iklim krizinin neden olduğu aksaklıklara yeni bir belirsizlik katmanı ekledi. Tüm dünyada insanlar riskler karşısında kendilerini daha savunmasız hissediyor ve bu duygu da onların önceliklerini ve seçimlerini etkiliyor. Güven ve iş birliği, toplumsal dayanışmadaki yıkımları önlemede her zamankinden daha önemli bir hale geldi.

Artan belirsizliklerin söz konusu bu bağlamı içerisinde, insanları en çok hangi riskler kaygılandırıyor ve bu risklerle baş etme konusunda kime güveniyorlar? AXA uzmanları ve mesleki ağlarımız ve tüm dünyadan vatandaşların oluşturduğu iki grup üzerinde gerçekleştirdiğimiz düzenli yıllık araştırma neticesinde, 2022 Gelecek Riskleri Raporu söz konusu bu sorulara yanıt bulmak amacıyla hazırlanmıştır. Yapılan iki anketin bulgularından üç ana ders çıkardık.

SİGORTACILAR VE İSTİKRARSIZLIK - TARİHSEL BİR PERSPEKTİF

Sigorta belirsizlik anlarında tarihsel olarak bir imkân sağlayıcı olarak kendini göstermiştir. Deniz seferlerinden ve yangın sigortasından terörün oluşumu, nükleer ve BT sigortasına kadar, sigortacılar- sıklıkla devletlerle yan yana çalışarak – ister yeni teknolojilerin ister daha geniş anlamıyla yeni risklerin ortaya çıkışı ile bağlantılı olsun – jeopolitik istikrarsızlık durumlarında iş ve iş birliğine olanak sağlama konusunda uzun süredir kritik bir rol oynamıştır.

ANA DERS 1 İklim değişikliği, jeopolitik durum ve enerji yeni bir risk alanı oluşturuyor

İklim değişikliği ilk defa, her bölgeden uzmanlar için risk sıralamasının en üstünde yer aldı. Aynı zamanda vatandaşlar açısından da ABD'de ilk defa en önemli endişe kaynağı oldu. Bu sıralama iklim değişikliğinin biyoçeşitlilik, sağlık ve ekonomi üzerindeki küresel etkilerinin artık göz ardı edilemeyeceğini ortaya koyuyor. Her iki gruptan katılımcılar da iklim değişikliğiyle mücadelede kamu otoritelerine azalan güveni dile getiriyor: geçtiğimiz yılın çalışmasındaki %19 ve %33'lük oranlara kıyasla bu yıl belirgin bir düşüşle uzmanların sadece %14'ü ile vatandaşların %27'si yetkililerin bu riske hazır olduklarını ifade ediyor.

Tam da iklim krizi net-sıfır gündemin aciliyetine dikkatleri çekerken, jeopolitik durumlar nedeniyle enerji dönüşümü ve iklim eylemi karmaşık bir hal aldı. Rusya'nın Ukrayna'yı işgalinin ardından, uzmanlarımızın büyük bir çoğunluğu enerji ve gıda tedarikini tehdit etmek, küresel savaş ve siber saldırı riskini arttırmak ve karşılıklı çıkarların söz konusu olduğu alanlarda devletlerin iş birliği yapmasını daha da zorlaştırmak suretiyle jeopolitik gerilimlerin kalıcı olacağını ve yayılacağını düşünüyor.

2018'den itibaren ilk 3'te yer alan uzman sıralaması

	2018	2019	2020	2021	2022
Risk 1	İklim değişikliği	İklim değişikliği	Pandemi ve bulaşıcı hastalıklar	İklim değişikliği	İklim değişikliği
Risk 2	Siber güvenlik riskleri	Siber güvenlik riskleri	İklim değişikliği	Siber güvenlik riskleri	Jeopolitik istikrarsızlık
Risk 3	Jeopolitik istikrarsızlık	Jeopolitik istikrarsızlık	Siber güvenlik riskleri	Pandemi ve bulaşıcı hastalıklar	Siber güvenlik riskleri

"YENİ NORMAL" RİSKLERİ: SİBER VE SAĞLIK

İklim değişikliği, sağlık ve jeopolitik gerilimler ile bağlantılı tehditler somut bir hal aldı. Büyük bir risk henüz gerçekleşmemiş olsa da yakın gelecekte ortaya çıkabilecek olan büyük-ölçekli bir siber saldırı sağlık hizmetleri, enerji depolama ve ödeme sistemleri gibi zorunlu alt yapıyı felce uğratabilir. Siber risklere jeopolitik gerilimler ve günlük yaşamlarımızın dijitalleşmesi eşlik ediyor ve bu yılın araştırmasında uzmanlar arasında üst sırada olmaya devam ediyor ve kendine 3. sırada yer buluyor. Pandemi bağlantılı riskler 5. sıraya düşmüş olmakla birlikte, araştırma zihinsel sağlık ve bulaşıcı hastalıkların değişen yapıları gibi genel risk manzarasında 'yeni normal' olarak yerini sağlamlaştırmış olan siber risklere ve daha geniş sağlık risklerine işaret ediyor.

ANA DERS 2 Ekonomik riskler daha ciddi bir hal alıyor ve toplumsal gerilimleri alevlendiriyor

Uzmanların ilk 10 risk sıralamasında üç adet ekonomik risk ilk kez yer alıyor: finansal istikrarsızlık riskleri, makro-ekonomik riskler ve para politikası ve mali politikaya ilişkin riskler. Söz konusu bu riskler içerisinde enflasyon hem uzmanlar hem de alım gücü düştüğü için birçoğu zorluklarla karşı karşıya kalan vatandaşlar açısından en önemli kaygı kaynağını teşkil ediyor.

Jeopolitik kargaşadan kaynaklı kıtlıkların tırmandırdığı, hem ABD (4.) hem de Avrupa'da (6.) uzmanlara göre üst sıralarda yer alan enerji ve gıda fiyatlarındaki kalıcı artışların eşitsizlikleri arttırma ve toplumsal huzursuzluğu alevlendirme potansiyeli bulunuyor. Yetkili makamların toplumsal birlikteliği korumak için aksiyon alma ihtiyacına karşı tetikte olmaları gerekecek.

Uzmanlar vatandaşların ekonomik risklerin kendilerine kıyasla daha az farkında olduklarını düşündükleri için araştırmamıza verilen yanıtlar aynı zamanda finansal okuryazarlık konusunda artan ihtiyaca da işaret ediyor: örneğin, vatandaşlar arasından katılımcıların %55'i halkın makroekonomik risklerin farkında olduğunu düşündüklerini ifade ediyor ancak uzmanların sadece %30'u buna katılıyor.

Uzmanların ilk 10 riskler sıralamasında üç ekonomik risk ilk kez yer alıyor

Katılımcıların

%55'i

Kamuoyunun makroekonomik risklerin farkında olduğunu düşündüklerini söylüyor; ancak,

Uzmanların SADECE

%30'u

bu ifadeye katılıyor.

ANA DERS 3 Artan savunmasızlık ve güven erozyonu ortamında insanlar riskten daha çok kaçınıyor

Jeopolitik ve ekonomik riskler sağlık ve iklim kaygılarına ekleniyor, **uzmanların %89'u insanların beş yıl öncesine kıyasla küresel olarak daha savunmasız olduklarını düşünüyor** – bu oran geçen yılın araştırmasına göre %5'lik bir puan artışını ifade ediyor.

Hayallerinin bazılarından vazgeçmek anlamı taşıyor olsa da vatandaşların günlük yaşamlarında riskten kaçınma konusunda hem fikir olma olasılıkları daha fazla. Katılımcıların büyük bir çoğunluğu ''Amerikan rüyasının'' filizlendiği topraklar olan ABD'de bile bunu söylüyorlar. Geçtiğimiz yılın çalışmasından buyana gelecek risklere karşı koruma konusunda bilim adamlarına, yetkili makamlara ve özel sektöre olan güvenleri düşmüş görünüyor.
İnsanların sorunların küresel düzeyden ziyade yerelde çözülmesi gerektiğini söyleme olasılıkları geçtiğimiz yıla nazaran daha fazla. Yine de katılımcıların çoğu (%49'u) hala krizlerin en iyi küresel düzeyde halledilebileceğini düşünüyor. Büyük bir çoğunluğu (%69'u) da yeni beliren risklere yönelik çözümlerin geliştirilmesinde sigortacıların oynayacağı önemli rolün farkındalar.

Uzmanlara göre risk başına savunmasızlık düzeyi

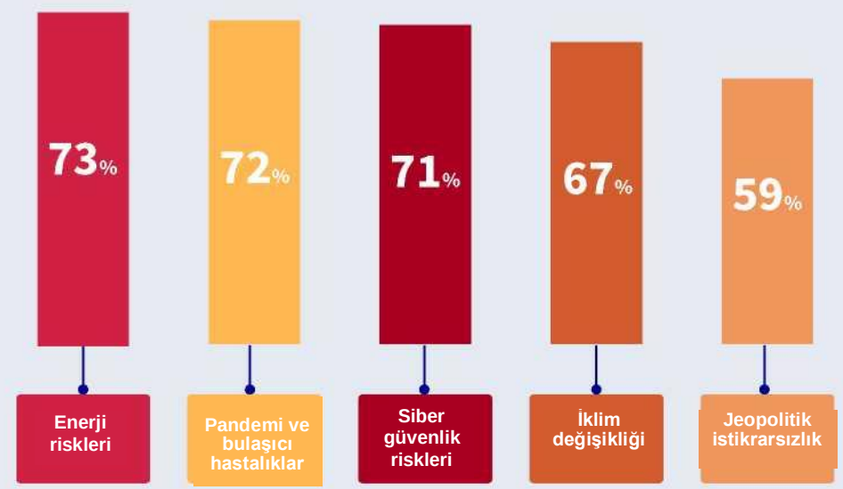

N.B.: "Günlük yaşamınızda kendinizi bu riske karşı savunmasız hissediyor musunuz?" sorusuna EVET yanıtı veren uzmanların yüzdesi"

SİGORTACILAR KORUMAYA YÖNELİK ARTAN KAMU İHTİYACINA CEVAP VEREBİLİRLER

Kendilerini risklere karşı koruyabileceklerine dair kamu ve özel kurumlara olan inançlarını yitiren insanların artan sayısı ile birlikte, sigortacılar bireysel düzeyde insanları kaygılandıran risklerin etkilerini azaltmakla birlikte geleceğe olan güvenin yeniden inşa edilmesine yardımcı olma rollerini yerini getiriyorlar.

Uzmanlarımıza sigortacıların gelecek risklerle ilgili ne yapıyor olmaları gerektiğini sorduk. Yenilikçi çözümlerin desteklenmesi, önleme ve zorlukları yenme gücüne katkı yapma, risk yönetiminde uzmanlığı paylaşma ve ortak bir risk kültürü inşasına katılma verdikleri yanıtlar arasında ilk sıraları oluşturuyordu.

Uzmanlara göre küresel çapta ilk 10 sırada yer alan yükselen riskler

1. İklim değişikliği
2. Jeopolitik istikrarsızlık
3. Siber Güvenlik Riskleri
4. Enerji Riskleri
5. Pandemi ve bulaşıcı hastalıklar
6. Toplumsal gerilimler ve toplumsal hareketler
7. Doğal kaynaklar ve biyoçeşitlilik riskleri
8. Finansal istikrar riskleri
9. Makro-ekonomik riskler
10. Para politikası ve mali politika riskleri

2022 Uzman risk sıralamaları

AMERİKA

1. İklim değişikliği
2. Siber güvenlik riskleri
3. Jeopolitik istikrarsızlık
4. Toplumsal gerilimler ve toplumsal hareketler
5. Pandemi ve bulaşıcı hastalıklar
6. Enerji riskleri
7. Doğal kaynaklar ve biyoçeşitlilik riskleri
8. Finansal istikrar riskleri
9. Yeni güvenlik tehditleri ve terörizm
10. Para politikası ve mali politika riskleri

AVRUPA

1. İklim değişikliği
2. Jeopolitik istikrarsızlık
3. Siber güvenlik riskleri
4. Enerji riskleri
5. Doğal kaynaklar ve biyoçeşitlilik riskleri
6. Toplumsal gerilimler ve toplumsal hareketler
7. Pandemi ve bulaşıcı hastalıklar
8. Makro-ekonomik riskler
9. Finansal istikrar riskleri
10. Para politikası ve mali politika riskleri

AFRİKA

1. İklim değişikliği
2. Siber güvenlik riskleri
3. Pandemi ve bulaşıcı hastalıklar
4. Jeopolitik istikrarsızlık
5. Finansal istikrar riskleri
6. Para politikası ve mali politika riskleri
7. Toplumsal gerilimler ve toplumsal hareketler
8. Makro-ekonomik riskler
9. Yeni güvenlik tehditleri ve terörizm
10. Enerji riskleri

ASYA PASİFİK VE ORTA ASYA

1. İklim değişikliği
2. Pandemi ve bulaşıcı hastalıklar
3. Siber güvenlik riskleri
4. Jeopolitik istikrarsızlık
5. Enerji riskleri
6. Finansal istikrar riskleri
7. Kirlilik
8. Doğal kaynaklar ve biyoçeşitlilik riskleri
9. Makro-ekonomik riskler
10. Yeni güvenlik tehditleri ve terörizm

GELECEK RİSKLERİ

RAPORU

Gelecek Riskleri Araştırmasında dünyanın her yerinden uzmanlardan önemli olarak gördükleri ilk beş sıradaki gelecek riskleri önümüzdeki 5-10 yıl içerisinde topluma olan potansiyel etkilerine göre sıralamaları istenmiştir.

1

En önemli riskler: Yol ayrımında küreselleşme

SAYFA 11

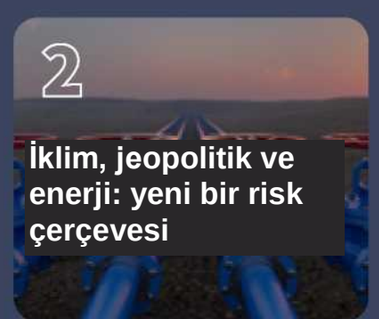

2

İklim, jeopolitik ve enerji: yeni bir risk çerçevesi

SAYFA 18

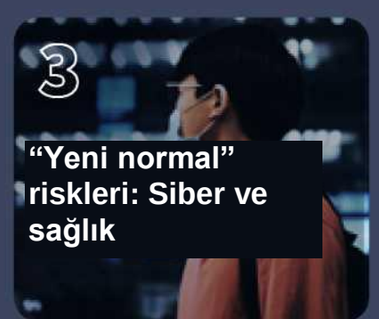

3

"Yeni normal" riskleri: Siber ve sağlık

SAYFA 27

4

Hızla ortaya çıkan finansal riskler toplumsal gerilimleri arttırabilir

SAYFA 33

5

Artan savunmasızlık durumu uzmanlara ve yetkili makamlara duyulan güven kaybına işaret ediyor

SAYFA 39

1

EN ÖNEMLİ RİSKLER: YOL AYRIMINDA KÜRESELLEŞME

Özetle Gelecek Riskleri Araştırması

9 ardışık yıldır, Gelecek Riskleri Araştırmasında dünyanın her yerinden insanlardan ilk beş sıradaki gelecek riskleri önümüzdeki 5-10 yıl içerisinde topluma olan potansiyel etkilerine göre sıralamaları istenmiştir. Katılımcılardan 25 risk arasından seçim yapmalarını rica ettik. Bu yıl, 58 farklı ülkeden yaklaşık 4,500 risk uzmanıyla anket gerçekleştirdik.
Önceki yıllarda olduğu gibi, uzmanlar AXA'dan ve mesleki ağımızdan seçilmiştir. Aynı zamanda IPSOS ile de 15 farklı ülkeden bir örneklemi temsil eden yaklaşık 20,000 kişiyle anket yapmak için iş birliği yaptık. Gelecek Riskler Araştırması bizlere bölgeler arasında, zaman içerisinde ve uzmanlar ile vatandaşların algıları bağlamında karşılaştırma yapma imkânı sunuyor.

2022'NİN EN ÖNEMLİ RİSKLERİ NELER?

Risk 1

İklim değişikliği

İklim değişikliği hala en önemli risk: savaşın Avrupa'ya geri gelmesi iklim değişikliğini uzmanların listesindeki yerinden etmede yeterli olmadı – ve her bölgeden uzmanlar iklim değişikliğine ilk defa, en baskı oluşturan risk olarak yer verdiler.

Risk 2

Jeopolitik istikrarsızlık

Jeopolitik gerilimler artıyor: geçen yılın araştırmasından bu yana siber ve pandemi risklerinin yerini alan jeopolitik riskler ikinci sırada yer alıyor. Uzmanlar Ukrayna'daki durumun ötesini görmeye çalışıyor ve jeopolitik gerilimlerin kalıcı olmasını ve tüm dünyaya yayılmasını bekliyor.

Risk 3

Siber güvenlik riskleri

Siber risk bir endişe kaynağı olarak kalmaya devam ediyor: beş yıldır uzmanlar siber risklere ilk üç sırada yer veriyorlardı. Siber riskler aslında jeopolitik gerilimlerle de bağlantılı: kritik altyapıların ve zorunlu hizmetlerin durması özellikle devlet destekli saldırılarla bağlantılı olan tehditlerdir.

Uzmanlar tarafından en önemli risklerin seçim yüzdesindeki değişim (2018-2022)

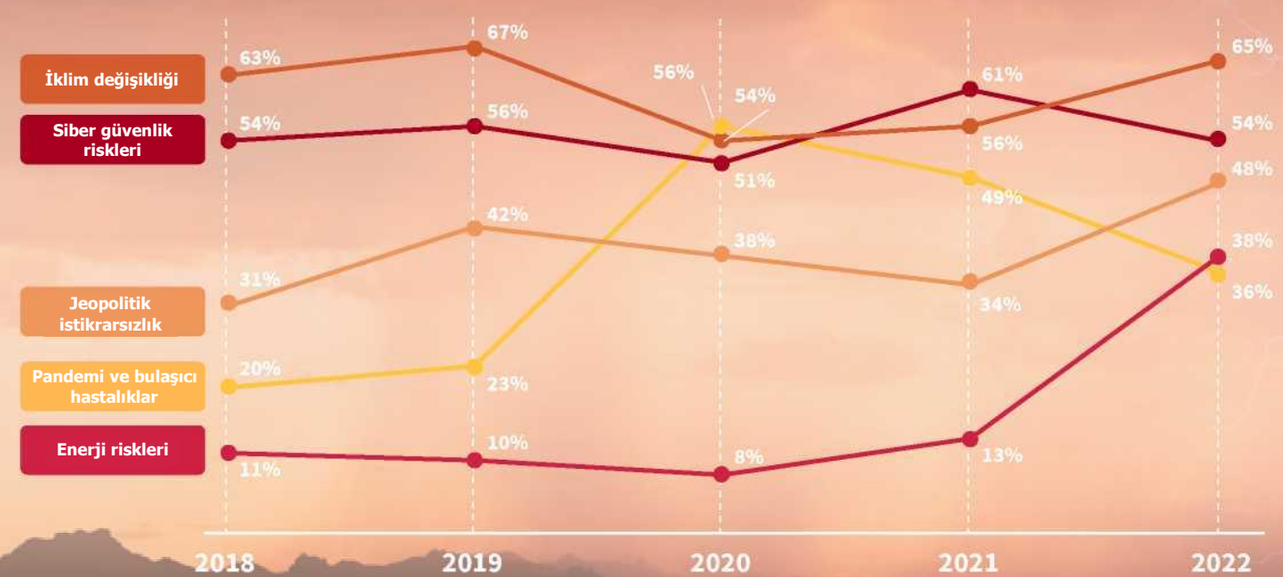

UZMANLAR VE KAMUOYUNA GÖRE EN ÖNEMLİ 10 RİSK

	UZMANLAR	VATANDAŞLAR
1	İklim değişikliği	İklim değişikliği
2	Jeopolitik istikrarsızlık	Pandemi ve bulaşıcı hastalıklar
3	Siber güvenlik riskleri	Jeopolitik istikrarsızlık
4	Enerji riskleri	Siber güvenlik riskleri
5	Pandemi ve bulaşıcı hastalıklar	Enerji riskleri
6	Toplumsal gerilimler ve toplumsal hareketler	Yeni güvenlik tehditleri ve terörizm
7	Doğal kaynaklar ve biyoçeşitlilik riskleri	Toplumsal gerilimler ve toplumsal hareketler
8	Finansal istikrar riskleri	Kirlilik
9	Makro-ekonomik riskler	Doğal kaynaklar ve biyoçeşitlilik riskleri
10	Para politikası ve mali politika riskleri	Finansal istikrar riskleri

Uzmanlar ve kamuoyu arasında nasıl bir farklılaşma var?

Vatandaşlar salgınlar konusunda endişeli olmaya devam ediyor.
Pandemi ve bulaşıcı hastalıklar riski uzmanların listesinde beşinci sıraya gerilemiş olsa da vatandaşlar bu riske iklim değişikliğinin ardından ikinci sırada yer veriyorlar. Bu da aslında Covid-19'un birçok insan için günlük hayatı hala etkilemeye devam ettiğini gösteriyor.

Uzmanlar ekonomik risklerden vatandaşlara kıyasla daha fazla endişe ediyorlar.
Uzmanlar finansal istikrarsızlık, makro-ekonomik riskler ve para politikası ve mali politika risklerine ilk 10 içerisinde yer veriyor. Finansal istikrarsızlığa ilk 10 içerisinde ve 10. Sırada yer veren vatandaşlar ise henüz uzmanlarla aynı düzeye gelmiş görünmüyor.

Terörizm konusu vatandaşları uzmanlardan daha çok kaygılandırıyor.
Yeni güvenlik tehditleri ve terörizm vatandaşlardan alınan yanıtlarda 6. sırada yer alıyor ancak bu yıl uzmanların ilk 10 sıralamasında yer almıyor. Bu riski seçmiş olan vatandaşlar özellikle ABD'de en çok toplu katliamlardan endişe ediyorlar

Risk algıları karşılaştırıldığında bölgeler arası farklılıklar neler?

İklim değişikliği tüm bölgelerde uzmanlar için en önemli riski teşkil ediyor

İlk kez, tüm kıtalardan uzmanlar iklim değişikliğini en önemli endişe kaynağı olarak görüyor. Geçen yılın raporunda bu konu sadece Avrupa'da ilk sırada yer alıyordu.

Siber risklerle ilgili endişe en yüksek Amerika'da.

Kıta Amerika'sı ve Afrika uzmanların siber risklere ikinci sırada yer verdiği tek bölge olmakla birlikte, Kıta Amerika'sı vatandaşların bu riske üçüncü sırada yer verdiği tek bölge olmuştur, bu da aslında ABD'li şirketlere ve kritik hizmetlere yönelik endişenin büyük olduğunun bir göstergesidir.

Avrupalılar enerji risklerine odaklanıyor

Ukrayna'daki savaşın Avrupa'nın enerji arzı üzerindeki olası sonuçları göz önünde bulundurulduğunda hem uzmanlar hem de kamuoyu enerji risklerine diğer tüm bölgelerden daha yüksek olarak, sırasıyla 4. ve 3. sırada yer vermişlerdir.

Toplumsal gerginlikler Amerika'da bir endişe kaynağı

Kıta Amerika'sından vatandaşlar toplumsal gerginliklere 5. sırada yer vermişken uzmanlar toplumsal gerilim ve hareketlere 4. sırada yer vermişlerdir. Her iki durumda da bu durum son dönemdeki politik karmaşayı yansıtır biçimde diğer bölgelerden daha yüksek olmuştur.

Asya ve Afrikalı katılımcılar sağlık risklerine odaklanıyor

Asya ve Afrika vatandaşların pandemi ve bulaşıcı hastalıklara en önemli risk olarak yer verdikleri tek bölge olup uzmanlar da bu risklere ikinci sırada yer vermişlerdir. Afrika kamuoyu aynı zamanda kronik hastalıklara diğer tüm bölgelerden daha yüksek olarak 7. sırada yer vermişlerdir.

BÖLGELERE GÖRE EN ÖNEMLİ RİSKLER

AVRUPA

UZMANLAR

1. İklim değişikliği
2. Jeopolitik istikrarsızlık
3. Siber güvenlik riskleri
4. Enerji riskleri
5. Doğal kaynaklar ve biyoçeşitlilik riskleri
6. Toplumsal gerilimler ve toplumsal hareketler
7. Pandemi ve bulaşıcı hastalıklar
8. Makro-ekonomik riskler
9. Finansal istikrar riskleri
10. Para politikası ve mali politika riskleri

KAMUOYU

1. İklim değişikliği
2. Pandemi ve bulaşıcı hastalıklar
3. Enerji riskleri
4. Jeopolitik istikrarsızlık
5. Kirlilik
6. Doğal kaynaklar ve biyoçeşitlilik riskleri
7. Toplumsal gerilimler ve toplumsal hareketler
8. Yeni güvenlik tehditleri ve terörizm
9. Siber güvenlik riskleri
10. Finansal istikrar riskleri

ASYA PASİFİK VE ORTA DOĞU

UZMANLAR

1. İklim değişikliği
2. Pandemi ve bulaşıcı hastalıklar
3. Siber güvenlik riskleri
4. Jeopolitik istikrarsızlık
5. Enerji riskleri
6. Finansal istikrar riskleri
7. Kirlilik
8. Doğal kaynaklar ve biyoçeşitlilik riskleri
9. Makro-ekonomik riskler
10. Yeni güvenlik tehditleri ve terörizm

KAMUOYU

1. Pandemi ve bulaşıcı hastalıklar
2. İklim değişikliği
3. Jeopolitik istikrarsızlık
4. Siber güvenlik riskleri
5. Enerji riskleri
6. Doğal kaynaklar ve biyoçeşitlilik riskleri
7. Toplumsal gerilimler ve toplumsal hareketler
8. Finansal istikrar riskleri
9. Kirlilik
10. Yeni güvenlik tehditleri ve terörizm

AMERİKA

UZMANLAR

1. İklim değişikliği
2. Siber güvenlik riskleri
3. Jeopolitik istikrarsızlık
4. Toplumsal gerilim ve toplumsal hareketler
5. Pandemi ve bulaşıcı hastalıklar
6. Enerji riskleri
7. Doğal kaynaklar ve biyoçeşitlilik riskleri
8. Finansal istikrar riskleri
9. Yeni güvenlik tehditleri ve terörizm
10. Para politikası ve mali politika riskleri

KAMUOYU

1. İklim değişikliği
2. Pandemi ve bulaşıcı hastalıklar
3. Siber güvenlik riskleri
4. Yeni güvenlik tehditleri ve terörizm
5. Toplumsal gerilimler ve toplumsal hareketler
6. Finansal istikrar riskleri
7. Enerji riskleri
8. Jeopolitik istikrarsızlık
9. Doğal kaynaklar ve biyoçeşitlilik riskleri
10. Kronik hastalıklar

AFRİKA

UZMANLAR

1. İklim değişikliği
2. Siber güvenlik riskleri
3. Pandemi ve bulaşıcı hastalıklar
4. Jeopolitik istikrarsızlık
5. Finansal istikrar riskleri
6. Para politikası ve mali politika riskleri
7. Toplumsal gerilimler ve toplumsal hareketler
8. Makro-ekonomik riskler
9. Yeni güvenlik tehditleri ve terörizm
10. Enerji riskleri

KAMUOYU

1. Pandemi ve bulaşıcı hastalıklar
2. İklim değişikliği
3. Yeni güvenlik tehditleri ve terörizm
4. Kirlilik
5. Siber güvenlik riskleri
6. Finansal istikrar riskleri
7. Kronik hastalıklar
8. Enerji riskleri
9. Doğal kaynaklar ve biyoçeşitlilik riskleri
10. Zararlı maddelere uzun süreli maruz kalma

Tehdit altındaki küresel iş birliği nedeniyle, uzmanlar daha yakın kamu-özel ortaklığı çağrısı yapıyor

Küreselleşmenin gidişatına ilişkin uzman görüşleri bölünmüş görünüyor. Uzmanlar, ülkelerin küresel risklere kolektif çözümler bulmaya çalışacaklarına inananlar ile ülkeler kendilerini korumaya çalıştıkça küreselleşmede bir yavaşlama olacağını düşünenler arasında neredeyse eşit şekilde bölünmüş bir haldeler. Avrupalı uzmanlar – Birleşik Krallıktakiler hariç - %59'unun yavaşlama öngördüğü bir oranla küreselleşme konusunda özellikle karamsar bir tablo çiziyorlar. Diğer bölgelerde çoğu uzman – vatandaşlar da dahil – daha kolektif çözümler öngörüyorlar.

Kamuoyu daha yerel karar alma süreçlerini tercih etmeye eğilim gösteriyor. Uzmanların yarıdan fazlası (%53) küresel düzeyde alınan kararların risklerin yönetilmesinde kıta, ülke ya da şehirler düzeyinde alınanlardan daha etkili olduğuna inanmaya devam ediyor. Geçen yılın araştırmasına kıyasla, vatandaşların ülke düzeyi (%26'dan %28'e çıkmıştır) ya da kıta düzeyini (%13'ten %17'ye çıkmıştır) söyleme olasılıkları fazla olup bu durum daha milliyetçi ve bölgesel, blok tabanlı bir düşünme tarzına geçişi işaret ediyor.
Avrupa'da, hem Fransa hem de Birleşik Krallıktan katılımcılar kıta-düzeyi aksiyonun geçerliliğine olan inançlarında bir azalma ifade etmişlerdir.

Uzmanlar küresel zorluklar karşısında daha büyük kamu-özel iş birliği çağrısı yapıyor.
Bu yıl araştırmamızda uzmanlara ilk kez kendilerini en çok ilgilendiren risklerin her biri için yetkili makamların ne tür adımlar atmaları gerektiği sorusunu sorduk. Özel sektörün ortaklıklara dahil edilmesi çeşitli risklere cevaben en popüler seçenek olarak karşımıza çıktı.

Küreselleşmeye dair uzman görüşleri

49% Çoğu ülke küresel risklere kolektif çözümler bulmaya çalışacağından **küreselleşme zaman içerisinde ivme kazanacak**

Dünyadaki birçok ülke küresel risklerden kendilerini koruyacağı için **küreselleşme zamanla yavaşlayacak.** **51%**

Karar almanın en etkili yolu

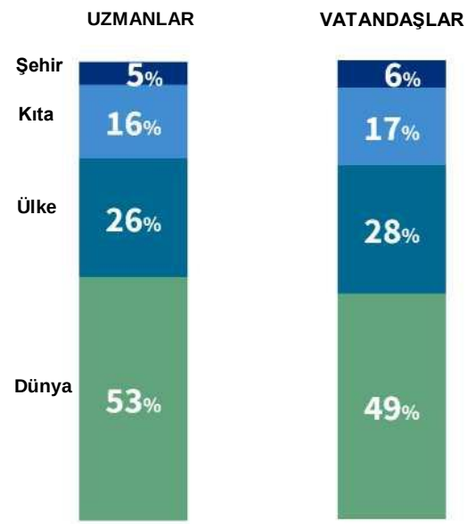

Yetkili makamların alması gereken aksiyonlar

RÖPORTAJ

“AXA olumlu davranışları teşvik edecek iyi bir konumda ve gelecekteki küresel zorlukların üstesinden gelmek için tüm paydaşlarla el ele çalışıyor.”

Tehdit altındaki küresel iş birliği nedeniyle, uzmanlar çözüm bulmak için daha yakın kamu-özel ortaklığı çağırısı yapıyor. AXA nasıl bir katkı yapabilir?

Frederic de Courtois: Tarihsel olarak, sigorta şirketleri sermaye sağlarken devletler normları ve sistemi belirlemişlerdir. Artan riskler ve bunların potansiyel sistematik mahiyeti göz önüne alındığında, daha fazla iş birliği daha önemli hale gelmiş ve bazı devletler sigorta sektörüyle kamu-özel ortaklıkları kurmuşlardır. Fransa’daki durum tam da böyle bir durum yaşanıyor: sigorta şirketleriyle birlikte, yetkili makamlar doğal yıkımlar ve son zamanlarda tarımsal felaketlerle bağlantılı ekstrem risklere teminat sağlıyorlar.

Sigortacılar olarak bizler kendi üstümüze düşeni yapmaya ve toplumsal istikrarı geliştirmeye devam etmek için kamu paydaşlarımızla etkin bir şekilde iş birliği yapıyoruz. Potansiyel yeni kamu-özel ortaklıklarını keşfetmek ve önleme konusunda (örneğin siber risklerle baş etmek) hem sigortacıların hem de hükümetlerin rolünü güçlendirmek için görüşmeler devam ediyor.

Küreselleşmenin geleceğine dair uzmanlar karşıt görüşlere sahipler: bazıları kriz yönetiminde ulusal düzeye daha fazla bir dönüş beklerken diğerleri uluslararası iş birliğini güçlendirmek için bir fırsat olarak görüyor. Sizce nasıl bir beklenti içerisinde olmalıyız?

F. de C: İlk olarak, hemen sonuçlara varmamalıyız: bu aşamada, “küreselleşmede bir gerileme” henüz her yerde gözlemlemiyoruz. Ancak, küreselleşmeye yönelik genel itici güç ve politika desteği olumsuz etkilenmiş görünüyor. Ekonomik güvenliğin serbest ticaretin ve küresel alışverişin önünde olacağı ve değişime ayak uydurmanın anahtar kelime olacağı yeni bir safhaya giriyor olabiliriz. Aslında soru şu: iş birliği yapmanın ve çözüm geliştirmenin yollarını bulmaya devam mı edeceğiz yoksa hepimizi etkileyecek zorlukların üstesinden gelemeyeceğimiz daha parçalı bir dünya sonucunu doğuracak olan süper güçler arasındaki rekabet mi üstün gelecek?

Frédéric de Courtois
AXA Grup Finans, Risk Yönetimi, Strateji, Devredilen Reasürans ve Operasyonlardan sorumlu CEO Yardımcısı

Küreselleşmenin belirsiz geleceği

Jeopolitik ve makro-ekonomik küresel trendler küreselleşmede gerileme ve ticarette bölgeselleşmeyi tetikliyor. Özellikle de ABD ve Çin arasında artan jeopolitik gerilimler poliçe risklerini arttırıyor ve söz konusu bu risklere son dönemdeki ekonomik istikrarsızlık da eşlik ediyor.

Bu uluslararası politik ortam ticarette ve teknoloji tedarik zincirlerinde küreselleşmenin gerilemesini özellikle etkileyecektir. Örneğin, Çin'in piyasa erişimi ve dış politika hedeflerine destek sağlamak için ihracat bağımlılığını baskılama çabaları Batılı çoğu devletin kendi ihracat denetimlerini sıkılaştırmasına ve stratejik risklerin etkisini azaltmak için tedarik zinciri kırılganlıklarını enine boyuna düşünmesine neden olmuştur.

Biden yönetimi Çin'e uygulanan tarifeler konusunda önceki yönetimlerin uygulamalarını büyük ölçüde devam ettirmiş olup üretimin ülke içine taşınmasını ve ''dost ülkelere kaydırılmasını'' daha geniş kapsamlı olarak teşvik etmektedir. Aynı zamanda, Ukrayna'yı işgalinin ardından Rusya'ya uygulanan Batılı ülkelerin öncülüğünü yaptığı yaptırımlar jeopolitik hatlarla birlikte enerji piyasalarını yeniden şekillendiriyor ve küresel düzeyden bölgesel düzeye geçişlere neden oluyor.

Çok-taraflı ticari politikaların sağlamlığını koruduğu yerlerde bile, anlaşmalar giderek daha çok jeopolitik düzenleme izleri taşıyor ve küresel standartları da buna göre yeniden şekillendirmeyi hedefliyor.
Bunu hem Çin liderliğinde Bölgesel Kapsamlı Ekonomik Ortaklık (RCEP) hem de bölgesel rakibi olan Trans-Pasifik Kapsamlı ve Aşamalı Ortaklık Anlaşmasının (CPTPP) onaylanmış olmasından açık bir şekilde görebiliyoruz. Çin diğerine katılmak için başvurmuş olsa da kabul görmesi olanaksız görünüyor.

Bu arada, CPTPP'den erkenden çekilmiş olmasına rağmen, ABD, resmi bir serbest ticaret anlaşması olmasa da kısmen Çin'i yerinden etme çabasıyla, katılımcı ülkeleri ABD standartları ve ekonomik çıkarları doğrultusunda kendi safına çekmeyi amaçlayan Hint-Pasifik Ekonomik Çerçevesini geliştirmiş olup halihazırda görüşmelerini sürdürüyor.

Özellikle Kuzey Amerika, Avrupa ve Hint-Pasifikteki ülkeler endüstriyel kapasite açısından kritik önemde olan temel teknolojilere erişimi güvence altına almaya yönelik adımlar attıkça, teknoloji tedarik zincirlerindeki kırılganlıklar küreselleşmede yaşanan gerilemenin tetiklenmesinde önemli bir rol oynamıştır. Yarı-iletkenler son derece yenilikçi ürünler olmakla birlikte hassas tedarik zincirlerine sahip bu da bu ürünleri hem ulusal güvenlik hem de lojistik açıdan tedarik zinciri riskleri karşısında savunmasız kılıyor. Yarı-iletken tedarik zinciri sağlamlığı diplomatik forumlarda öncelikli bir konu haline gelmişken birçok ülke yarı-iletken çip imalat kapasitesini kendi kıyılarına çekmek için köklü adımlar atıyor.

Politik ihtilaflar, iklim olayları, karantinalar ve ESG konuları dahil, çok çeşitli faktörlerin neden olduğu aksaklıklardaki artış, bazı şirketlerin tedarik sürelerini kısaltma ve artan risklerin etkilerini azaltma çabasıyla kaynaktan müşteri piyasasına dağıtıma kadar tedarik zincirlerini bölgeselleştirmesine neden oluyor. Söz konusu bu özel sektör stratejisi kendini daha yeni göstermeye başlamış olsa da McKinsey & Company'e göre sonuç artan ticari bölgeselleşme olacak ve 2025 itibariyle küresel mal ihraçlarının üçte biri – ya da 4,5 trilyon $ kadarlık bir bölümü - yön değiştirmiş olacak. Derinleşen jeopolitik rekabet ve makro-ekonomik istikrarsızlık bağlamında, bahsi geçen küreselleşmede yaşanan gerileme ve bölgeselleşme eğilimlerinin varlığını sürdürmesi ihtimali bulunuyor.

Yönetim sunumlarında bahsedilen üretimin dışarıdan içeriye taşınması (ABD kurumsal sunumlarındaki bahsetme sayısı)

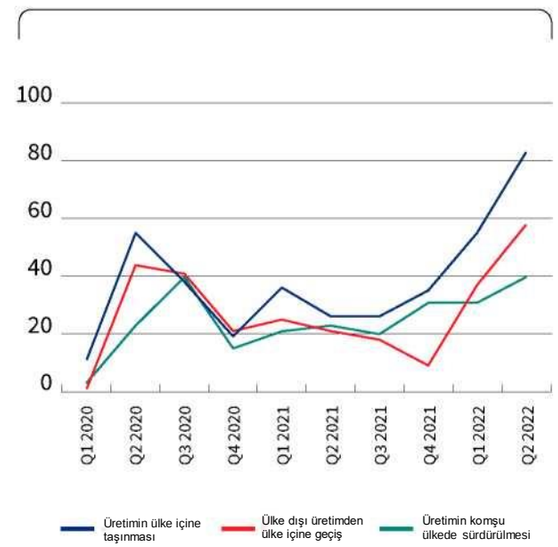

Kaynak: Bloomberg Verileri – Haziran 2022

2025 itibariyle yön değiştirme ihtimali bulunan küresel ürün ihraçları oranı

Kaynak: McKinsey & Company

2

İKLİM, JEOPOLİTİK VE ENERJİ: YENİ BİR RİSK ALANI

Uzmanlar tarafından en önemli risk olarak sıralanan dört riskten üçü - iklim değişikliği, jeopolitik istikrarsızlık ve enerji riskleri – geçtiğimiz yıl çok daha derinden bağlantılı bir hale geldi. Rusya'nın Ukrayna'yı işgalinin ardından, jeopolitik riskler ve enerji riskleri her ikisi de bu yılın araştırmasında kendilerine üst sıralarda yer buldular. İklim değişikliğinin etkileri her zamankinden daha belirgin bir hal aldıkça, düşük karbonlu enerji kaynaklarına olan ihtiyaç da daha aşikar bir hale geliyor. Bu arada kötüleşen jeopolitik gerilimler iklim değişikliğine yönelik gelecekte küresel çözümler bulma kabiliyetine dair şüpheleri artırıyor. Söz konusu bu üç önemli riskle ilgili bütüncül bir yaklaşıma olan ihtiyaç giderek daha belirgin bir hal alıyor.

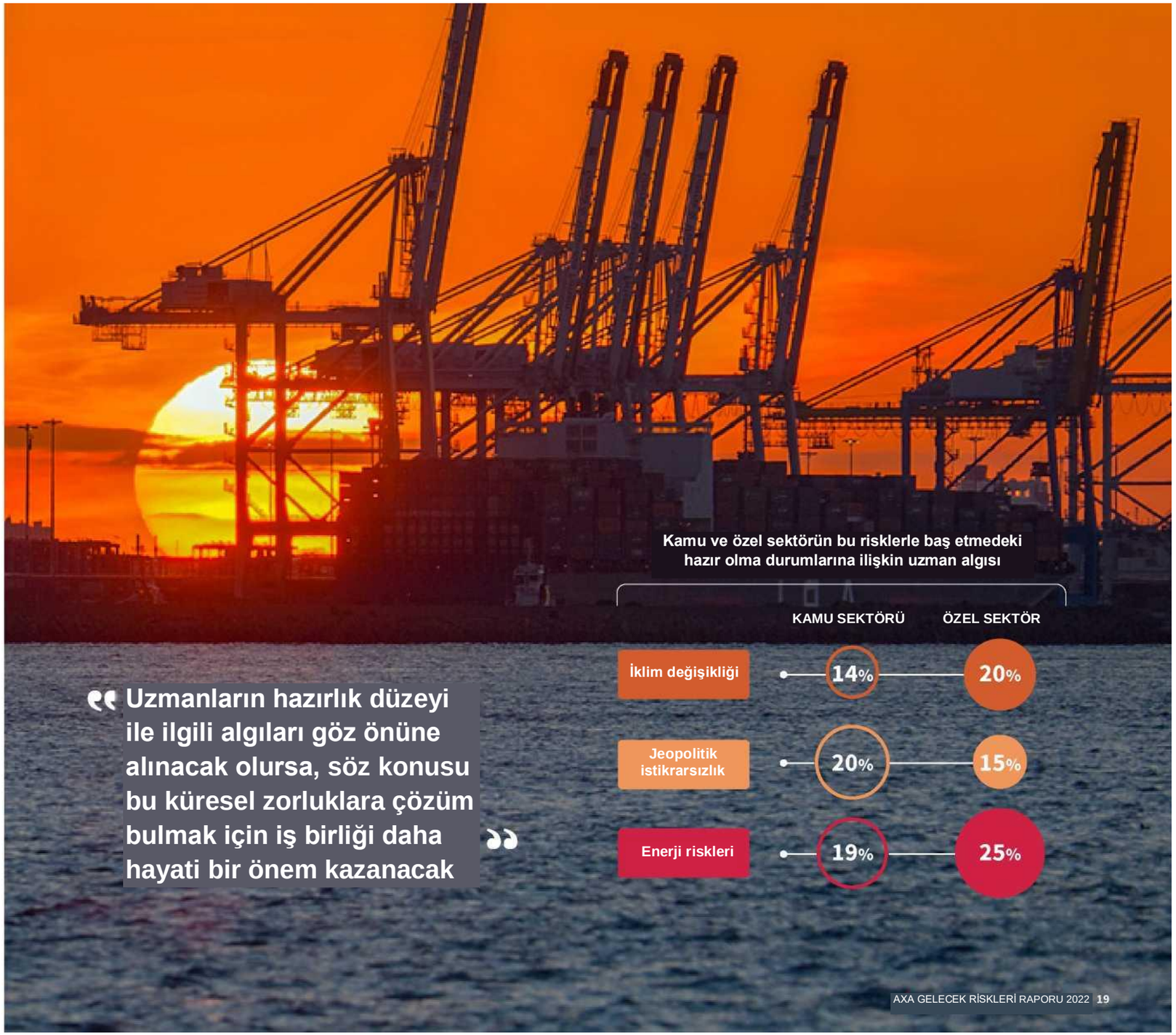

> "Uzmanların hazırlık düzeyi ile ilgili algıları göz önüne alınacak olursa, söz konusu bu küresel zorluklara çözüm bulmak için iş birliği daha hayati bir önem kazanacak"

İklim değişikliği kapıda – ancak yetkili makamlar buna hazır değil

İklim değişikliği 2018'den itibaren sadece bir istisnayla her yıl uzmanların sıralamalarında en üst sırada yer alıyordu: sadece 2020'de Covid-19'un ilk dalgası tüm dünyayı kasıp kavuruyorken yapılmış olan araştırmada uzmanlar pandemi ve bulaşıcı hastalıklara en önemli tehdit olarak ilk sırada yer vermişlerdi.

Bu yıl, ilk defa, uzmanlar tüm bölgelerde iklim değişikliğini en önemli tehdit olarak seçtiler. Geçen yıl, bunun aksine, Amerikalı uzmanlar siber riski ilk sırada seçmişlerdi ve pandemi de Asyalı uzmanlar için en önemli kaygı kaynağıydı. Bölgeler arasındaki bu fikir birliğini acil eyleme duyulan ihtiyaca yönelik olumlu bir adım olarak görüyoruz: IPCC[1] 2022 raporunuda da belirtildiği üzere; iklim değişikliği *"bir mezar ve refahımıza ve sağlıklı gezegenimize yönelik artan bir tehdit".* [2]

İklim değişikliğinin hangi boyutunun onları en çok kaygılandırdığı sorulduğunda, hem vatandaşlar (%80) hem de uzmanlar (%86) hasarlara yönelik yükümlülük ya da daha temiz enerjiye geçişin yönetilmesi ile bağlantılı riskler gibi diğer boyutlardan ziyade büyük bir çoğunlukla seller, sıcak hava dalgaları, fırtınalar ve artan deniz seviyeleri gibi fiziksel risklerden bahsediyorlar.

Kamu otoritelerinin iyi hazırlıklı olduklarına inanan uzmanların yüzdesi (2021'deki %19'luk orana kıyasla)

AXA ARAŞTIRMA FONU BULGULARI

AXA İklim ve Yangın Araştırma Başkanı Apostolos Voulgarakis'e göre kontrol edilmesi güç yıkıcı yangınların sosyal ve ekonomik sonuçları ve yangınları durdurmanın maliyeti çok hızlı bir şekilde artıyor. Yaptığı araştırma sayesinde, Dünyayla ilgili eşsiz gözlem verilerine ve ana güçlüklerle baş etmek için ihtiyacımız olan uzmanlığa erişim sağlayabiliyoruz.

Bir diğer AXA Kürsü Başkanı, Prof. Mike W. Beck doğa-tabanlı çözümlerle kıyı dayanıklılığının güçlendirilmesine odaklanıyor. Mercan resifleri, bataklıklar ve kıyıların kritik ilk savunma hatları olan mangrov ormanları gibi kıyı habitatlarının sosyal ve ekonomik faydalarının ölçülmesi konusunda çalışmalar yapıyor. Araştırması bizlere ekosistemlerin korunması ve restore edilmesinde en maliyet-etkin fırsatları belirleme imkânı tanıyacak.

İklim değişikliğinin doğrudan etkisinin giderek çok daha fazla inkar edilemez olduğu bir yılın ardından bu durum hiç de şaşırtıcı değil: İspanya'da 45.7°C'ye ulaşan sıcaklıklar, Portekiz'de yüzlerce sıcak hava-bağlantılı ölümler ve kontrol edilmesi güç yangınların tahrip ettiği neredeyse 346,000 hektarlık arazi ile Temmuz 2022'de Avrupa'da rekor kıran sıcak hava dalgaları yaşandı. Bu arada Japonya'da sıcak hava dalgası elektrik şebekesi üzerinde o kadar çok baskı oluşturdu ki elektrik kesintisi yaşamamaları için insanlardan ışıkları söndürmeleri ve havalandırmayı kademeli olarak çalıştırmaları istendi.

Katılımcılar daha ekstrem iklim koşullarının bazı bölgelerde jeopolitik gerilimleri tırmandırarak zorunlu göçte bir artışa yol açma olasılığının olduğunun altını çiziyorlar.

Araştırmamızda, uzmanlardan her bir riskin ortaya çıkış hızını "zaten vardı", "hızla gelişen" ya da "yavaşça gelişen" şeklinde derecelendirmelerini istedik. İklim değişikliği "zaten vardı" diyenlerin oranı bu yıl geçen yılki %46''lık orana kıyasla %54'e çıkmıştır. Geçen yılın araştırmasındaki %19'luk orana kıyasla, sadece %14'ünün yetkili makamların hazırlıklı olduğunu söyleyen uzmanlar bu konuda daha belirsiz bir görüş taşıyorlar.

Yetkili makamların ne yapmaları gerektiği sorulduğunda, risklerin etkilerinin azaltılmasına yönelik yatırımlar ve koruyucu altyapı, gerekli yatırımların teşvik edilmesi için hayati önem taşıyacak olan kamu-özel iş birliğinin hemen önünde listenin en üst sırasında yer alıyor. Felaketi önlemek için koordineli aksiyonlara ihtiyaç duyulduğu giderek daha da bariz bir hale geliyor.

(1) Hükümetler arası İklim Değişikliği Paneli
(2) İklim değişikliği: İnsan refahı ve gezegenin sağlığı için bir tehid oluşturuyor. Şimdi harekete geçmek geleceğimizi koruyabilir, IPCC, 28 Şubat 2022

RÖPORTAJ

“Enerji dönüşümü bizler için her zaman kilit bir öncelik oldu”

İklim değişikliği AXA için neden önemli ve bizler hangi rolü oynayabiliriz?

Renaud Guidee: Sigortacılar olarak, bizler her zaman ekstrem hava koşullarıyla başa çıkmak zorundayız ve bizler iklim değişikliğinin olumsuz birçok etkisine en ön sırada katlanıyoruz. Toplumlarımızın karbonsuzlaşmasını desteklemeye ve geliştirmeye olan bağlılığımızı sürdürüyoruz. Enerji dönüşümü bizler için her zaman kilit bir öncelik olmuştur: Fosil yakıtlara olan yatırımlarımızı ekonominin dönüşümüne olanak sağlayacak bir oranda azaltırken, 2015'ten itibaren yenilenebilir enerji yatırımlarımızı on kat arttırmış bulunuyoruz.

Renaud Guidée
AXA Grup Risk Başkanı

Ekonomik etkisinin ötesinde, AXA küresel değişimi teşvik etmek için sürekli olarak politik ağırlığıyla kolektif girişimlerin yanında olmuştur. 2016 yılında, iklim değişikliği ile mücadele kapsamında İklim Bağlantılı Mali Beyanlara İlişkin Görev Gücünün oluşturulmasında öncü bir rol oynadık ve 2021 yılında da biyoçeşitliliği korumak için Doğa Bağlantılı Mali Beyanlara İlişkin Görev Gücü kurucu üyesi olarak bu süreci devam ettirdik.

Geçen yılın baskısında, Temmuz 2021'de hayata geçirilen ve başkanlığını AXA'nın yaptığı Net-Sıfır Sigorta Birliğinden bahsetmiştik. Bu konuda güncel bilgileri paylaşabilir misiniz?

R. G.: Net-Sıfır Sigorta Birliği sigortalama yoluyla iklim krizinin ele alınması konusunda sigorta sektörünün en arzulu çabasıdır. Birleşmiş milletler ile birlikte, net-sıfır sigortacılığa yönelik ayrıntılı bir plan inşa ediyoruz. Sekiz kurucu üyeden an itibariyle sigortacılar, reasürörler ve piyasalar dahil tüm kıtalardan toplam 29 üyeye çıkmış bulunuyoruz. Kararlı bir şekilde ilerlemeyi sağlayacak ara hedeflerle 2050 itibariyle sigortacılık faaliyetlerimizde net-sıfır emisyonlara ulaşma hedefine hepimiz bağlıyız. Net-Sıfır Sigorta Birliğinin gücü, aslında bu işleri tek başımıza yapıyor olduğumuzdan hep birlikte çok daha hızlı öğreniyor olmamızda yatıyor. Küresel ölçüm standartlarının yayınlanması ve hedef-belirleme protokolümüzün hayata geçirilmesi gibi kilit dönüm noktaları sayesinde gelecek aylar belirleyici olacak.

Gençliğe

ODAKLANMA

Gençler genel olarak çevresel riskler konusunda yaşlı nesillerden daha kaygılılar: iklim değişikliği 3. sırada yer alan kirlilik ve 5. sırada yer alan biyoçeşitlilikle birlikte gençler için en önemli riski teşkil ediyor. Gençler aynı zamanda, sorumluluk konularına ortalamadan daha fazla ilgi gösteriyor (Kamuoyunun %11'lik oranına kıyasla %15). Bu da Avusturalya'da yeni kömür madenciliği projelerinin onaylanma sürecine ilişkin son dönemde yaşananların da kanıtladığı üzere, gençler arasında çevresel koruma tedbirlerini talep etmek için yasal işlemleri potansiyel etkili bir yol olarak görme eğiliminin arttığını gösteriyor.

(3) Avusturalya mahkemesi gençlerin dönüm noktası niteliği taşıyan iklim yasasını geri çevirdi, CNN, 15 Mart 2022

Biyoçeşitlilik riskleri özellikle Avrupa'da endişe yaratmaya devam ediyor

Doğal kaynakların ve biyoçeşitliliğin yok olmasıyla bağlantılı risklere geçen yılın araştırmasına göre biraz daha alt sıralarda yer veriliyor. Geçen yıl uzmanların 6. vatandaşların ise 7. sırada yer verdiği bu risklere bu yıl uzmanlar 7. vatandaşlar ise 9. sırada yer veriyorlar.
Bu riski hangi nedenle seçtikleri sorulduğunda, daha fazla katılımcı (uzmanların %56'sı, Vatandaşların da %54'ü) doğal kaynakların aşırı tüketiminden daha çok ormansızlaşma ve çölleşme nedeniyle biyoçeşitlilik kaybını dile getiriyorlar. Biyo çeşitlilik riskleri Avrupa'da en yüksek sırada yer alıyor, uzmanlar bu riske 5. sırada vatandaşlar ise 6. sırada yer veriyor.

İklim tüm bölgelerde uzmanlar açısından en önemli riski teşkil ediyor

	AMERİKA	AFRİKA	AVRUPA	ASYA PASİFİK & ORTA DOĞU
1	İklim değişikliği	İklim değişikliği	İklim değişikliği	İklim değişikliği
2	Siber güvenlik riskleri	Siber güvenlik riskleri	Jeopolitik istikrarsızlık	Pandemi ve bulaşıcı hastalıklar
3	Jeopolitik istikrarsızlık	Pandemi ve bulaşıcı hastalıklar	Siber güvenlik riskleri	Siber güvenlik riskleri

"İklim acil durumuyla karşı karşıya olduğumuz bu günlerde, küresel çözümler bulmak için hep birlikte hareket etmek hayati önem arz ediyor. Toplumlarımızın düşük-karbonlu ekonomiye geçişinde AXA kendisini değişimin itici bir gücü ve tam sadık bir aktör olarak konumlandırıyor"

Ulrike Decoene,
AXA Grup İletişim, Marka & Sürdürülebilirlik Yöneticisi

Uzmanlar jeopolitik gerilimlerin küresel bir savaşı tırmandırması konusunda vatandaşlardan daha kaygılılar

Rusya'nın Ukrayna'yı işgalinin ardından bazı yorumcular bu kriz ve olası gelecek çatışmalara ilişkinin kaygıların sürdürülebilirlik gündemini gölgede bırakabileceği tahmininde bulunuyorlar. Hem uzmanların hem de vatandaşların iklim değişikliğine ilk sırada yer veriyor olmaları bu fikri doğrulamıyor; ancak, jeopolitik gerilimler sıralamalarda hızla üst sıralara çıkmış durumda: uzmanlar arasında 4. sıradan 2. sıraya vatandaşlar arasında ise 9. sıradan 3. sıraya yükselmiş bulunuyor.

Avrupa ve ötesinde uzmanlar gerilimlerin daha da tırmanma olasılığı konusunda kamuoyundan çok daha endişeliler. Uzmanlara ve vatandaşlara ''Jeopolitik gerilimlerin giderek daha da ciddi bir hal aldığı ve yeni bir dünya savaşına yol açabileceği'' fikrine mi yoksa ''bu tür gerginlikler daha önceden de var olduğu için küresel bir savaş riskinin daha düşük olduğu'' fikrine mi daha çok katıldıklarını sorduk. Yeni bir savaş çağı korkusunu %69'a karşı %77'lik bir oranla uzmanlar daha fazla taşıyor.

Benzer şekilde, uzmanların %95'i jeopolitik gerilimlerin daha kalıcı olacağını %94'ü ise bunların tüm dünyaya sıçrayacağını umuyor.

Jeopolitik istikrarsızlığın hangi boyutlarının kendilerini en çok kaygılandırdığı sorulduğunda, hem uzmanlar hem de vatandaşlar askeri çatışmaların yeniden ortaya çıkışını belirtiyorlar. Nükleer tehditler (%13'e karşı %23'lük bir oranla) vatandaşları uzmanlardan daha çok kaygılandırmakta olup uzmanlar (%13'e karşılık %18'lik bir oranla) tedarik zincirindeki aksaklıkları daha fazla dile getiriyorlar.

Bununla birlikte, bu soruya ilişkin göreceli düşük olan seçenekler dahi kayda değer endişeler barındırıyor. Jeopolitik gerilimlerin gıda ve enerji tedariklerini tehdit edebileceği hususunu önemli bir risk olarak görüp görmedikleri sorulduğunda, uzmanların %91'i vatandaşların ise %85'i bu konuda aynı fikri taşıyor.

AXA KURUMSAL MÜŞTERİLERİ ARASINDA YER ALAN UZMANLAR TEDARİK ZİNCİRİNDEKİ AKSAMALARIN DAHA FAZLA OLMASINDAN KORKUYOR

Jeopolitik istikrarsızlıkla ilgili olarak en önemli endişeleri arasında tedarik zinciri aksamalarına (%28) silahlı çatışmaların yeniden dirilmesi kadar (%30) yer vermiş olmaları olası olan büyük şirketlerin risk yöneticileri için, iş kesintisi önemli bir korku kaynağını teşkil ediyor. Pandemi esnasında, tedarik zincirlerinin hem işletmeleri hem de devletleri gıda kıtlığı konusunda ne kadar savunmasız bırakabilecekleri bariz bir şekilde görülmüştür.

Özellikle ABD ve Çin arasındaki jeopolitik rekabetle birlikte, bunu fark etmiş olmak şu anda kritik minerallerin ve çift-kullanımlı teknolojilerin ayrıştırılması, üretimin ülke içine taşınması, üretimin dost ülkelere kaydırılması ve küreselleşmede gerileme gibi trendleri tetikliyor. Bu trendlerin devam edecek gibi görünmeleri durumunda, sigortacılar tedarik zinciri yönetiminde risk danışmanlık hizmetleri sunarak önemli bir rol oynayabilirler.

Jeopolitik gerilimlerle ilgili görüşler

Jeopolitik gerilimlerin sonuçları

N.B. Bu sonucun gerçekleşmesine dair önemli bir risk olduğunu düşünen uzmanların ve vatandaşların yüzdesi

Gençlige ODAKLANMA

Bir bütün olarak kamuoyunun 3. sırada yer vermiş olmasına kıyasla jeopolitik istikrarsızlığa 10. sırada yer veren gençler, bu konuda yaşlı nesillerden daha az kaygılılar. Gençlerin ayrıca jeopolitik gerilimlerin yeni bir küresel savaş çağına yol açmayacağı konusunda iyimser görüşler belirtmeleri de daha olası – Vatandaşların %31 uzmanların ise sadece %23'lük oranlarına kıyasla gençlerin %41'i bu riskin çok düşük olduğunu düşünüyor.

Avrupalılar özellikle enerji krizi konusunda endişeliler

Uzmanların 4. sırada vatandaşların ise 7. sırada yer verdiği enerji riskleri 10 sıra birden yükselerek jeopolitik gerilimlerden bile daha dramatik bir şekilde üst sıralarda kendisine yer buluyor. Bu iki risk aslında birbiriyle bağlantılı: tarihsel olarak özellikle Rusya'dan gelen enerjiye bel bağlayan ülkeler acil bir şekilde alternatif kaynaklar arama derdine düştükçe jeopolitik karışıklık gözleri bu riske çevirdi.

Hem uzmanlar (%61) hem de vatandaşlar (%58) enerji risklerini bir öncelik olarak seçmelerindeki ana nedenin artan fiyatlar ve tedarik problemleri olduğunu dile getiriyorlar. Söz konusu bu endişeler, enerji tedarikinin Rusya'nın Ukrayna'yı işgalinden doğrudan etkilendiği Avrupa'da özellikle had safhada yaşanıyor. Vatandaşların sırlamasında 3. sıraya yerleşen enerji risklerine Avrupa'da başka her yerden daha yüksek sıralarda yer veriliyor. 2022'nin ilk çeyreğinde doğal-gaz ithalatının %40'nın Rusya'dan yapıldığı Almanya'da vatandaşlar bu riske 2. sırada yer veriyor.

Artan fiyatlar ve tedarik kesintilerine yönelik endişeler aileler ve bireylerin yanı sıra işletmeleri de etkiliyor. Herhangi bir risk karşısında günlük yaşamlarında kişisel olarak savunmasız hissedip hissetmedikleri sorulduğunda, hem uzmanlar (%73) hem de vatandaşların (%71) enerji riskleri ile bağlantılı olarak evet demeleri diğer tüm risklerden neredeyse daha olası. Benzer şekilde, uzmanların vatandaşların enerji risklerinin listedeki diğer herhangi bir riskten daha fazla farkında olduklarını düşünme olasılıkları daha fazlaydı.

Enerji riskleri hem jeopolitik kaygıları hem de enerji kaynaklarının düşük-karbonlu ekonomiye geçişi ile ilgili bir dönüşümü gerektiren iklim değişikliğini bir araya getiriyor. Uzmanların sadece %19'u yetkili makamların enerji riskleriyle baş etme konusunda iyi hazırlıklı olduklarını düşünüyor – ve diğer birçok riskte olduğu gibi, mevcut krizi yönetecek ve enerji dönüşümünü hızlandıracak yenilikçi çözümler önerme konusunda kamu ve özel sektör arasındaki iş birliğinin en önemli öncelik olması gerektiğini ifade ediyorlar.

RÖPORTAJ

"Enerji dönüşümünü güvence altına alacak teknolojilerin sigortalanmasında uzmanlığımız bizlere yardımcı olacak"

P&C ve özel risk sigortacısı olarak AXA XL enerji dönüşümünü nasıl destekliyor?

Libby Benet: Özel risk sigortacısı olarak, AXA XL enerji dönüşüm yolculuklarında müşterilerine yardımcı olmanın hayati öneminin bizzat farkına. ''Dönüşüm Lideri'' olan, başka bir ifadeyle alternatif kaynaklara ciddi yatırımlar yapan geleneksel enerji tedarikçileri ve alternatif teknolojiyi hayata geçiren yeni enerji tedarikçileri olan müşterilerle çalışmayı amaçlıyoruz.

Onların dönüşüm planlarını anlamak ve CSR hedeflerine uygun hareket ettiklerinden emin olmak için bir dizi bilimsel ölçütlere dayalı özel bir çerçeve kullanıyoruz. Ancak enerji dönüşümünün güçlüğü sektör çapında hissedildiği için aynı zamanda sektördeki çıtanın yükseltilmesine yardımcı olmak ve bu yolculukta müşterilerimize destek olmak adına enerji piyasasının geneli ile yakın ilişkiler kuruyoruz.

Sigortalama ile ilgili ne tür güçlükler yaşanıyor?

L. B: Teknolojinin çoğu ve enerji dönüşümünü güvence altına almak için ihtiyaç duyulan süreçlerin birçoğu hala prototip aşamasında ve bu durum da sigortacılar için bir risk oluşturuyor: Kararların temellendirilebileceği bir hasar deneyimi ya da herhangi bir veri bulunmuyor. Söz konusu bu yeni ve gelişmekte olan teknolojilerin sigortalanması konusunda bizlere yardımcı olmaları için bizler ve sektörün geri kalanı kendi sigortacılık uzmanlığımıza ve enerji sektöründen uzmanlara güvenmeye devam edeceğiz. Yatırımcıların henüz tam olarak emin olamayabileceği yeni bir teknoloji ürününe teminat sağlayan performans sigortası gibi yenilikçi sigortacılık çözümleri de müşterilerimizi destekleyebileceğimiz bir başka yol.

Libby Benet
XLG XL Küresel
Sigortacılık Yöneticisi

Enerji güvenliği ve uzun-vadeli iklim hedeflerinin nasıl dengeleneceği?

Politik krizlerin yol açtığı aksaklıklar yüksek fiyatları beslemeye ve tedarik belirsizliğini ve – özellikle Avrupa'da – tüketiciler üzerindeki etkilerini azaltmak amacıyla piyasalara daha fazla devlet müdahalesini arttırmaya devam ediyor. Rusya'nın Ukrayna'yı işgali Avrupa'nın enerji konusundaki savunmasızlığını gözler önüne serdi, ancak petrol tedarikleri de OPEC'in disiplinli tutumu ve ABD şist üreticilerinin büyümeden ziyade nakit-akışlarına odaklanması nedeniyle azalmış bulunuyor. Bu arada, enerji arzının önümüzdeki on yıl içerisinde kaçınılmaz bir şekilde artması da oldukça olası. Eğer hükümetler gelecekte yeterli enerji akışını sağlayacaklarsa, uzun-vadeli yatırımları teşvik etmek için politika ve düzenleyici netlik sağlamaları gerekiyor.

Bunların hiçbiri uzun-vadeli iklim hedeflerinden ve yüzyılın ortaları itibariyle net-sıfır emisyonlara ulaşma hedefinden vazgeçmek anlamına gelmiyor. ABD Enflasyon Azaltma Yasası enerji varlığı ve ekonomik gelişmeden ödün vermeden emisyon-azaltma çabalarında önemli bir katkı sağlayacak.
AB hükümetleri Rus gaz akışının kesilmesinin yarattığı kısa-vadeli tedarik güçlüklerini yönetmek üzere adımlar atmaya zorlanıyor olsalar da Avrupa'nın AB'yi Yeniden Güçlendirme girişimi de aslında enerji güvenliği ve uzun-vadeli karbonsuzlaştırmanın karşılıklı olarak devre dışı bırakılmadığının kararlı bir örneğini oluşturuyor.

Söz konusu bu politikalar enerjinin üretim ve tüketim biçimini dönüştürdükçe, yeni teknolojik faktörler yeni jeopolitik riskleri tetikleyecek. Çin'in temiz enerji sistemlerinin bir numaralı küresel tedarikçisi olma yolundaki on-yıllık yükselişine dair artan endişeler, Batılı müttefiklerin tedarik-zinciri diplomasisini ve on yıllardır görülmemiş bir biçimde hedeflenen yerel endüstriyel politikaya sarılmasına neden oluyor. Üretim hattını beslemek için kritik minerallere yönelik hızla artan talep, Endonezya ve Şili gibi ülkelerde kaynak milliyetçiliğinin yeni bir dalgasını ateşledi. Bu yeni enerji manzarasında, fikri mülkiyet ve teknoloji aktarımının kontrolü, kaynak çıkarmada uygulanan geleneksel kontrol kadar kritik olacak.

Fiyat artışları ve tedarik kısıtlamalarının neden olduğu enerji güvenliği kaygılarına devletler ve iş dünyası tarafından verilecek yanıtlar teknolojinin genel yörüngesini belirleyecek. Örneğin, bu yıl küresel doğal gaz fiyatlarına yanıt olarak kısa-vadede kömüre bağımlılığı artmış olan ülkeler sadece Çin ve Hindistan değil; Almanya da aynısını yaptı. Pekin, Yeni Delhi ve Berlin'deki yönetimler uzun-vadeli emisyon azaltım hedeflerine bağlı kalmaya devam ediyor; ancak bu çok büyük bir mali destek ve de verimlilik tedbirlerinin uygulanması anlamına gelecek olsa dikkatleri ekonomiye çekmek ve ekonomilerini güçlendirmek onlar için ilk öncelik.

Hükümetler gündemi oluşturmakta yetersiz kalıyor. Finans sektörü, yatırımcıları ve paydaşlarının karbonsuzlaştırma ve iklim taleplerine dayalı sermaye-tahsis kararları ve finansal politikalar ile kendi rolünü oynayabilir. Ancak geçtiğimiz yılın jeopolitik krizlerinin alevlendirdiği enerji güvenliğine dair artan halk endişesi devletler kanadında küresel iş birliği yapılması konusunda büyük baskılar oluşturacak.

AB'de enerji fiyatlarındaki artış

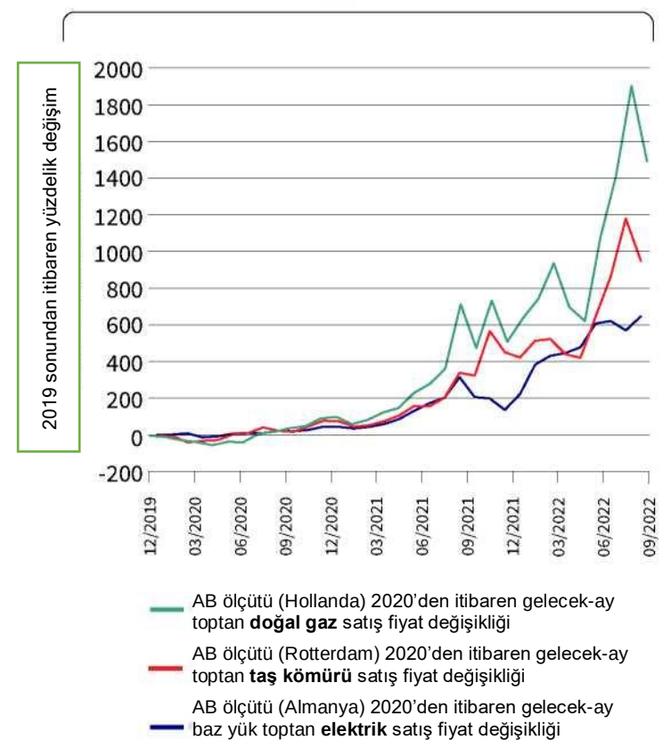

Kaynak: Refinitiv

TARİHSEL PERSPEKTİF

Sigortacıların yeni ve değişen risklerle baş etme konusunda toplumlara yardımcı olmadaki rolü

İnsanları risklerden korumak sigortacıların görevidir. Tarihsel olarak, yeni belirsizlik kaynakları ortaya çıktıkça, sigortacılar yenilikçi çözümler bulmuşlardır.

Belirsizlikle baş etme – Sigortanın doğuşu

1600's

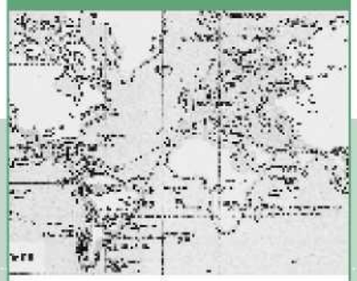

İnsanları risklerden korumak sigortacıların görevidir. Tarihsel olarak, yeni belirsizlik kaynakları ortaya çıktıkça, sigortacılar yenilikçi çözümler bulmuşlardır. Aslında, sigortacılık sektörü ilk başlarda – 1600'lerde, gemi sahiplerinin ve tacirlerin sıklıkla uğradığı bir kahve dükkanında – Yeni Dünyanın keşfinin deniz yoluyla uluslararası ticareti arttırması neticesinde değerli eşyaları taşıyan gemilerin batması ile ilgili yeni bir risk türüne yanıt olarak ortaya çıkmıştır.

1666

1666 yılında Londra'daki Büyük Yangın 13,000'den fazla binayı küle çevirdiğinde, emtiadan yangına riskin boyutu birçok açıdan gündeme gelmiş oldu. Deniz sigortacıları kamuoyunun endişelerine yangın sigortası branşını hayata geçirerek yanıt verdiler. Yüzyıllar içerisinde, aynı döngü tekrar etti ve bir kez daha: yeni bir belirsizlik şekli meydana geldiğinde sigorta sektörü yeni ürünler ve hizmetler geliştirerek bunlara yanıt vermeye devam ediyor.

Ortaya çıkan risklerle baş etmek için birlikte çalışma – Sigorta havuzları ve kamu-özel ortaklıkları

1950's

Bu gelişme süreci bazen birlikte çalışmanın yeni yollarını bulmaya evrildi. 1950'lerde ortaya çıkan nükleer yıkım korkusu ile ilgili olarak, örneğin, sigortacılar yaşanacak nükleer bir olayın herhangi bir ülkede o ülkenin sigortacılık sektörünü zorlayabilecek olması güçlüğüyle karşı karşıya kaldılar – yine de insanlar nükleer risklere karşı sigorta satın almak istediler. Burada çözüm olarak risklerin uluslararası düzeyde bir havuzunun oluşturulması yoluna gidildi. Bugün, 31 ülkede 300 şirket kapasitelerini bu şekilde bir araya getiriyorlar [(4)].

(4) Nükleer havuzlar – Nükleer sigorta nasıl uygulanıyor? – Nükleer Risk Sigortacıları.

1980's

Diğer vakalarda, vatandaşları ortaya çıkan risklerden korumak için sigortacılık sektörü devletlerle birlikte çalışmıştır. Örneğin, 1980'lerde geleneksel sigorta poliçeleri ile teminat altına alınmayan artan ekstrem hava olayları Fransa hükümetini ve sigortacıları kamu reasüransını özel sigortacıların uzmanlığı ile birleştiren bir kamu-özel ortaklığı olan "Cat Nat" sistemini kurmaya zorlamıştır.

2001

Benzer şekilde, dünya sigortacılık tarihinde en büyük ödemelerin yapılmasına yol açan 11 Eylül saldırılarının ardından, ABD'de ve diğer ülkelerdeki sigortacılar gelecekteki terör olaylarına yönelik tazminat risklerini paylaşmak için hükümetlerle ortaklık yapmışlardır.

Fiziksel risklerden dijital risklere

1990's - 2000's

Son dönemde, aşırı gelişen BT sektöründe siber risklere karşı sigortalanması gereken ürünlerde büyük bir artış yaşandı – sigortalama işlemlerinin öncelikli olarak BT şirketlerinin diğer işletmeler tarafından kullanılan yönetim sistemlerinde, sonrasında daha geniş kapsamlı olarak yapılması gerekiyor. 1600'lü yıllarla olan paralellik gayet açık görünüyor: tam da ekonomik değer ve iş yapma usulleri o zamanlar nasıl karadan denize doğru kaydıysa, bu gün de aynı olgular – her iki durumda da belirsizlikler yaratarak - fizikselden sanala doğru kayıyor ve sigortacılık sektöründe de karşılaştıkları alışılmadık riskleri yönetebilmeleri adına insanlara destek olmak için yenilikler yapılıyor.

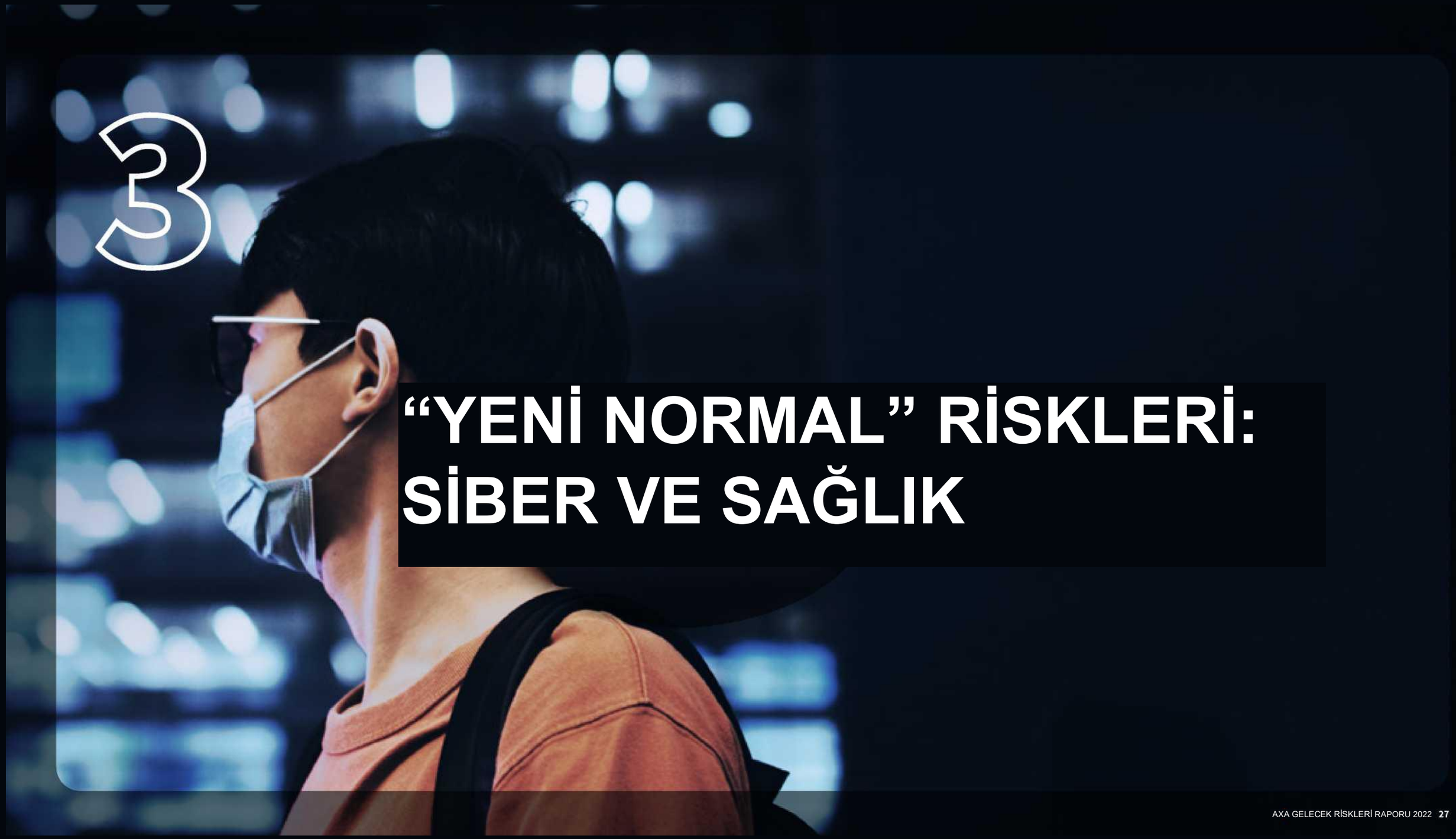

3

“YENİ NORMAL” RİSKLERİ: SİBER VE SAĞLIK

Jeopolitik gerilimlerin tırmanışı ve yaşamlarımızın giderek daha da dijitalleşmesi nedeniyle, siber riskler bir kez daha bu yılın araştırmasında da kendisine güçlü bir şekilde yer buluyor, — temel hizmetleri ve altyapıyı hedef alan — ciddi bir siber saldırı olasılığı hiç bu kadar gerçek olmamıştı. Pandeminin ardından, daha geniş kapsamlı sağlık riskleri ile birlikte siber risklerin ‘’yeni normal’’ risk manzarasının bir parçası olması oldukça olası görünüyor: Salgınlarla ilgili kaygının birçok bölgede düştüğünü gösteren araştırma, aynı zamanda diğer sağlık risklerine ilişkin artan kaygıları da ortaya koyuyor.

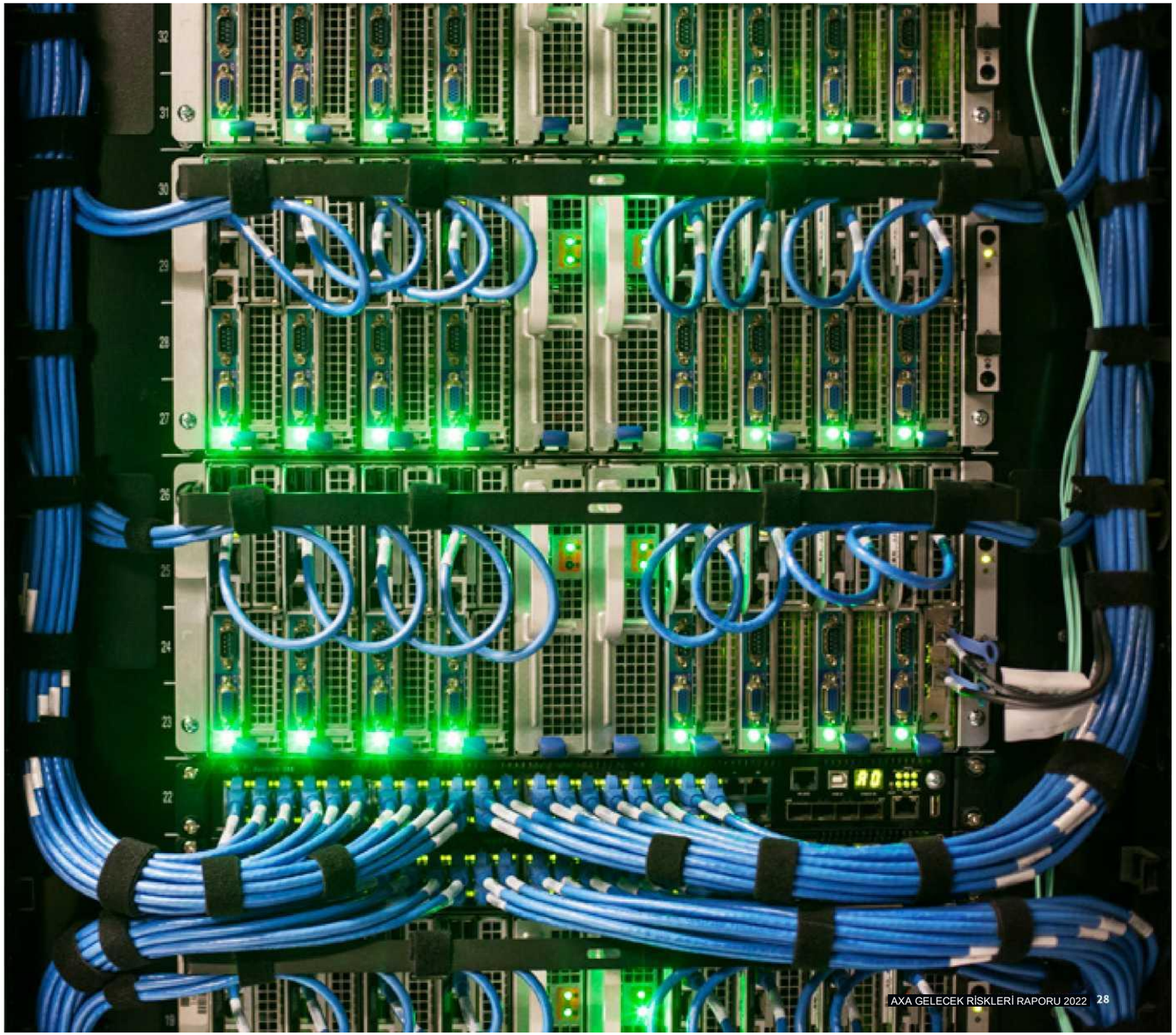

Gençlige

ODAKLANMA

Geçen yılın raporunda da olduğu gibi, genç katılımcıların yaşça büyük diğer katılımcılara göre siber saldırıları kritik altyapı ve temel hizmetlere yönelik tehditlere ilişkin kaygı nedeniyle seçmiş olmaları daha az olası bir durum – gençler bundan ziyade kimlik hırsızlığı (%29) ve gizlilik ihlallerinden (%35) daha çok endişeleniyorlar.

Artan jeopolitik gerilimler arasında siber güvenlikle ilgili kaygılar da önemini koruyor

Siber güvenlik risklerine her yıl yapılan araştırmalarda uzmanlar tarafından ilk üç sırada yer veriliyor. Siber saldırılar ikinci sıradaki yerini, sadece araştırmanın Covid salgınının ortaya çıkışıyla aynı ana denk geldiği 2020'deki pandemi nedeniyle ve Rusya'nın Ukrayna'yı işgalinin ardından yapıldığı için bu yıl jeopolitik riskler nedeniyle koruyamamıştır. Hayatın teknolojiye her zamankinden daha çok bağımlı olması nedeniyle, siber güvenlik riskleri – sağlık gibi – geleceğin risk manzarasının kalıcı bir unsuru olarak görünüyor.

Jeopolitik gerilimlerin beklenen yayılması ve kalıcılığı, doğrudan siber risklere ilişkin kaygıları beslediği için bu özellikle doğru bir bakış açısını yansıtıyor. Bu riski seçmelerinde kendilerini harekete geçiren ana gerekçenin ne olduğu sorulduğunda, uzmanların geçen yıla kıyasla bu yıl (2021'deki %47'ye karşı %51) kritik altyapıların ve temel hizmetlerin kesilmesini dile getirmeleri sıra dışı bir biçimde daha olası olmuştur. Ulus devletler arasındaki çatışmalar, Covid 19 sonrası durumla baş etmenin yollarını aradıkları için birçok ülkede ciddi baskı altında olan sağlık sistemleri gibi bir ülkenin temel hizmetlerini hedef alan saldırılara yönelik önemli bir risk faktörüdür.

Pek çok riskte olduğu gibi, yetkili makamların bu riskle baş etmesi konusunda da uzmanlar kamu-özel iş birliğinin en büyük öncelik olduğunu dile getiriyorlar. Uzmanların kamu sektörünün (%25) siber risklere, özel sektörden (%42) daha iyi hazır olduklarını söylemeleri pek olası değil - aslında, özel sektörün siber risklere başka her şeyden daha hazır olduklarını düşünüyorlar.

Uzmanlar ve kamuoyunun siber risklere ilişkin ana kaygıları

UZMANLAR	VATANDAŞLAR
1 Temel hizmetlerin ve kritik altyapının kesilmesi	1 Kimlik hırsızlığı (kişisel ve kurumsal)
2 Kimlik hırsızlığı (kişisel ve kurumsal)	2 Temel hizmetlerin ve kritik altyapının kesilmesi
3 Siber zorbalık ve fidye yazılım	3 Gizlilik ihlalleri

GÖZDEN KAÇAN RİSKLER – TEKNOLOJİK YIKIMLAR NE HIZLA GERÇEKLEŞİYOR?

Uzmanlardan her bir riski ''yavaşça gelişen'' ''hızla gelişen'' ya da ''zaten var olan'' şeklinde sıralandırmalarını istediğimizde, ''hızla gelişen'' kategorisinde ilk iki sırada her ikisi de teknoloji ile bağlantılı olan riskleri ifade ediyorlar: teknoloji bağlantılı ekonomik riskler (%50) ve yıkıcı teknolojiler (%48). Teknoloji-bağlantılı ekonomik riskler arasında, en fazla dile getirilen endişe – geçen yılki %41'lik orana kıyasla bu yıl katılımcıların %38'i tarafından dile getirilmiş olan – kripto paralar ve dijital tokenlarla ilgilidir.

Yıkıcı teknolojiler genel sıralamanın en altında kalıyor ancak bu yıl geçen yıla kıyasla hem uzmanlar (21. sıradan 20. sıraya yükselmiştir) hem de vatandaşların (24. sıradan 23. sıraya yükselmiştir) sıralamasında hafif bir yükseliş söz konusu. Metaverse ile ilgili aldatıcı bir yılın ardından, gelişmiş insan-makine arayüzleri ve sanal ve arttırılmış gerçeklik bu riski seçen katılımcıların en çok dile getirdiği endişe kaynakları olmaya devam ediyor

Yapay zeka (YZ) ve mega veriler yaygın bir şekilde ''hızla gelişen'' (%46) şeklinde değerlendirilen bir başka teknoloji bağlantılı riski teşkil ediyor. Geçen yılın araştırmasında düzenleyici kaygılardan ve sorumluluk endişelerinden sıklıkla bahsedilmiş olmasının aksine, bu riske öncelik vermelerinin ana nedeni olarak hem bu riski seçen uzmanların hem de vatandaşların bu yıl YI'yı geçen yıla kıyasla insanlığa varoluşsal bir tehdit olarak dile getirmiş olmaları daha olasıdır.

“Tekno-kutuplu bir dünya”

2022’de meydana gelen olaylar gücün ulus devletlerin elinden küresel teknoloji şirketlerinin eline geçtiği hissini güçlendirmiştir. Ukrayna’daki savaş söz konusu bu şirketlerin birçok ülkeden daha fazla güç harcayabileceğini göstermiştir: Microsoft örneğin, Rus siber faaliyetini tespit etmiş Starlink ise Ukrayna şehirlerine ve askerilerine internet bağlantısı sağlamıştır. Bu arada, Batılı ülkeler Rusya hükümetini zayıflatacak yaptırım arayışı içerisindeyken en son teknoloji aksamları listede başı çekiyordu.

Gelişen ‘‘tekno-kutuplu’’ dünya en açık şekilde iş dünyası liderlerinin, gazetecilerin ve politik aktivistlerin özellikle belli başlı sosyal medya platformları yoluyla halk ile kurduğu iletişim şeklinde kendini gösteriyor.
Bu platformlara sahip olan şirketler büyük ölçüde kendi cihazlarıyla baş başa bırakılıyor: örneğin, Yüksek Mahkeme Roe v. Wade davasını iptal ettiğinde, kürtaja ve üreme sağlığına ilişkin söylemi nasıl düzenleyeceklerine kendileri karar verdiler.

Teknoloji şirketlerinin yöneticileri de devlete karşı çeşitli iddiaları ya da en azından tarihsel olarak kamu mallarının özel olarak teminini destekliyorlar. Bunlar içerisinde uzayın ticarileştirilmesi, devletlerin para politikası yoluyla kullanabileceği gücü azaltan kripto paraların kabulünün desteklenmesi – ve geleceğin iletişim aracı olarak metaverse’in yaygınlaştırılması girişimleri yer alıyor.

ABD’deki bazı ivmelere rağmen, kartelleşmeyi engelleme ve gizlilik mevzuatı çok uzakta kalıyor – yine de Kongre olmadan dahi, ABD’de yasa yapıcılar artan teknoloji gücüne karşı faaliyetlerde bulundular. AB ve Avustralya gibi diğer devletler teknoloji platformlarını geri püskürtmek için daha da ileri gittiler. Çin görünüşte tekelleri dizginlemek ancak gerçekte teknolojik gücün politik güce itaat etmesi için sıkı önlemler aldı.

Teknoloji şirketleri 2023’de daha da güçlenecek ve güçleri ile orantılı olarak pozisyonları giderek daha da fazla belirleyecekler. Söz konusu bu pozisyonlar, Ukrayna’da çoğunlukla olduğu gibi, devletlere uygun olabilir ancak bu hiç de kolay olmayabilir.

Vatandaşların sağlık konusundaki endişeleri geçmiyor ve giderek daha da artıyor

Uzmanlar açısından, pandemi ve bulaşıcı hastalıklar ile bağlantılı riskler 2020'deki 1. sıradan geçen yılın araştırmasında 3. sıraya bu yıl da 5. Sıraya düşerek daha az öne çıkıyor. Özellikle Afrika ve Asya-Pasifik ile Orta Doğu gibi diğer bölgelerde uzmanlar bu riske üst sıralarda yer vermeye devam ederken Avrupa'da daha da alt sıralara düşmüş görünüyor. Ayrıca, vatandaşlar bu konuda uzmanlardan daha endişeli olmaya devam ediyor: vatandaşlar bu riske geçen yıl en üst sırada yer vermişlerdi, bu yılın sıralamasında ise sadece 2. sıraya düşmüştür. Afrika ve Asya'da hala en üst sırada yer alıyor.

Pandemi ve bulaşıcı hastalıkların bölgelere göre uzman derecelendirmesi

Araştırma sonuçları kalıcı sağlık endişelerinin Covid 'den kaynaklandığını gösteriyor. Geçen yıl, pandemiyi en önemli risk olarak seçen vatandaşlar arasından katılımcıların %41'i ana endişeleri olarak Covid 'in uzun-vadeli etkilerini dile getirmişlerdi. Bu oran yarıdan fazla azalarak %19'a geriledi – bunun yerine, vatandaşların diğer bulaşıcı hastalıkların yeni türlerinden endişe ettiklerini söyleme olasılıkları daha fazladır (bu oran %23'ten %32'ye çıkmıştır).

Maymun çiçeğinin yayılışından, çocuklar arasında hepatitin artışına ve Birleşik Krallık kanalizasyon sularında polyo bulgularına kadar medyada yeni sağlık vakalarının düzenli olarak gösterilmesi nedeniyle vatandaşların sağlık risklerine odaklanmalarının devam etmesi olası görünüyor.

GÖZDEN KAÇAN RİSKLER – ZİHİNSEL SAĞLIK KRİZİNE NE KADAR YAKINIZ?

Kamuoyu özellikle artan jeopolitik karışıklığın zihinsel sağlık üzerindeki potansiyel etkileri ile birleştiğinde, Covid salgınının zihinsel sağlık üzerindeki uzun-vadeli etkilerini hafife alıyor olabilir.

Zihinsel sağlık araştırmada, değişen sağlık uygulamaları ve yeni meslek hastalıkları ile bağlantılı riskler altında sınıflandırılıyor. Genel olarak vatandaşlar bu riske geçen yıldan biraz daha yüksek bir sırada (18'e karşı 17) yer veriyor. Bununla birlikte, pandemiye bir poliçe yanıtı olarak muhtemelen uzun süreli karantinaların etkisiyle geçen yıl insanların çoğu (%39) bu riski seçmelerinin ana nedeni olarak zihinsel sağlığı belirtmişlerdi. Bu yıl, zihinsel kategori (%27) içerisinde en önemli kaygılardan biri olarak ilaçlara bağımlılığın (%45) çok daha gerisine düştü.

Uzmanlar arasında, bunun aksine, zihinsel sağlığa ilişkin endişeler bu riski seçmelerindeki belirleyici nedenlerden biri olmaya devam ediyor, geçen yıl bu riskten bahsedenlerin oranı %57 iken bu yıl bu oran %54 olmuştur.

AXA Araştırma Fonu tarafından desteklenen bilim adamı Dr. Jasmin Wertz tele terapi ve çevrimiçi danışmanlık; zihinsel sağlığın temel bakım ortamlarına entegre edilmesi ve hastayı merkeze koyarak fiziksel ve zihinsel sağlıkta uzmanlığı birleştirmek için doktorları eğitecek yenilikçi çabalar gibi gelecek vaat eden çeşitli çözümlere işaret ediyor.

Hemen hemen her ülkede zihinsel sağlığın pandeminin en büyük kurbanı olan ekonomiden sonra ikinci sırada geldiğinin tespit edildiği **AXA Akıl Sağlığı Çalışmasında** Covid-19 ve etkileri önemli bir faktör olarak karşımıza çıkıyor (5).

(5) https://www.axa.com/en/insights/axa-mind-sağlık- survey-findings

Pandemi ve bulaşıcı hastalık riskleri konusunda uzmanların ve vatandaşların ana kaygıları

1. **Bulaşıcı hastalıkların yeni türleri: Ebola, Zika, Lassa ateşi, SARS...**
2. **Bulaşıcı hastalıkların iklim değişikliği etkisinden kaynaklı değişen biçimleri**
3. **Uzun Covid etkileri**

AXA Araştırma Fonu ÖNGÖRÜLER

Son küresel sağlık krizi kamunun sağlık taleplerini karşılayacak kaynakların yetersizliğini gözler önüne sermiştir. Toplumlarımız bulaşıcı olsun ya da olmasın iki ya da daha fazla hastalığın birbirleriyle etkileşime geçtiğinde ve yapısal ve toplumsal eşitsizliklerle daha kötü bir hale geldiği çoklu "eş zamanlı salgınlar" yaşıyor. Cape Town Üniversitesinde araştırma görevlisi AXA-destekli Prof. Lara Dugas'a göre toplumsal belirleyiciler ve çevreler küresel sağlığa erişimdeki farklılıkları açıklamada kilit önem taşıyor.

Gençlige ODAKLANMA

Gençlerin uzun-süreli Covid konusunda kamuoyundan genel olarak daha fazla endişeli olmaları ve çevresel riskler konusundaki geniş kapsamlı endişelerine rağmen, iklim değişikliğinin bulaşıcı hastalıklar üzerindeki etkileri üzerinde kaygılanıyor olmaları ihtimali daha az görünüyor. Uzun süreli sağlık tehditlerine odaklanma konusunda benzer bir eğilim kronik hastalıklarla ilgili olarak da görülüyor, genel olarak vatandaşlar sağlık masraflarının yükünden endişe ederken (%39) gençlerin diyet ve yerleşik yaşam tarzları gibi davranışsal risk faktörlerinden endişeli olduklarını söylemeleri daha olası (44%).

Daniel Bandle,
AXA Meksika CEO'su

''2019 yılında, önleme-odaklı entegre bir sağlık sistemi sunan AXA Keralty uygulamasını hayata geçerdik''

Latin Amerika sağlıksız kitleler ve köhnemiş sağlık sistemleri dahil bir dizi endemik sağlık sorunuyla karşı karşıya.
Bölgenin ikinci en büyük ekonomisi olan Meksika'da nüfusun %70'i aşırı kilolu. Bu da çok yüksek tansiyon, kardiyovasküler hastalıklar, şeker ve diğer kronik hastalık vakalarına yol açıyor. Kamu sağlık sistemi aşırı yük altında ve 130 milyon Meksika vatandaşının sadece %8'i özel sağlık sigortası satın alıyor.
2019 yılında, check-up ve sağlık programları, (kan analizi ve röntgen gibi) teşhisler, genel pediatrik ve jinekolojik temel bakım ile ortopedi, üroloji ve psikoloji hizmetlerini kapsayan on adet uzmanlık alanının dahil olduğu önleme-odaklı entegre bir sağlık sistemi sunan AXA Keralty uygulamasını hayata geçirdik. AXA Meksika'nın sağlık stratejisinin kalbinde yatan bu girişim, kronik hastalıkları önleyerek ya da erken teşhisini kolaylaştırarak sigortası olmayan nüfus katmanlarına hizmet vermeyi amaçlıyor.
Lansmanının ardından geçen üç yıl içerisinde, program kapsamında 14 klinik açılmış olup – özel hastanelerle kurulan stratejik anlaşmalarla – 300,000'den fazla hastaya hizmet ettiğimiz, 21,000 tıbbi check-up sunduğumuz 20'den fazla şehirde 245,000'den fazla danışman ile faaliyetlerimizi sürdürüyoruz. Geleneksel tıbbi sigorta teminatlarını AXA Keralty hizmetleri ile birleştiren kurumsal müşterilerin çalışanlarının daha sağlıklı ve bu sayede daha üretken olduklarını ifade etmelerini bu uygulamanın etkisinin erken bir göstergesi olarak değerlendirebiliriz.

Delphine Icart,
DHP Inc CEO'su.

''AXA, Microsoft ortaklığında hastalara yönelik bakım olanaklarını yönetmek için açık sağlık ekosistemini geliştiriyor''

Sağlıkta izlenmesi gereken yol, izole bir perspektiften iş birliğine doğru bir yaklaşıma geçiş olmalıdır. Tam da bu yüzden AXA Microsoft ortaklığında hastalara yönelik bakım olanaklarının yönetilmesi için açık bir sağlık ekosistemi olan DSP'yi (Dijital Sağlık Platformu) geliştiriyor. Farklı aktörlerin mevcut çözümlerinin optimize edilmiş hasta-merkezli uygulamalarla birleştirilmesi daha iyi angajman, daha hızlı erişim ve verimlilik ile daha büyük veri kontrolü sonucunu doğuracaktır.

Çoklu aktörlere ve çözümlere dayandığı için iş birliğine dayalı söz konusu bu yapı daha esnek ve sürdürülebilir sistemlere yol açacaktır. Kolektif dayanıklılığı esas alan bir çerçeveden bahsediyoruz. Tıbbi ürünler, sağlık teknolojisi şirketleri, sigortacılar ve hastaneler dahil tüm sağlık bakım aktörlerine yönelik bu yenilikçi önermenin tam kalbinde açıklık, bağlantı ve yönetim yer alıyor. Bu sayede daha hasta odaklı bir deneyimi ortaya koymak için mevcut çözümlerin iş birliğiyle ve hep birlikte geliştirilmesi amaçlanıyor.

"Emma 25 değişik sigorta, sağlık ve refah hizmeti sunuyor"

Asya'da, AXA tarafından ''Emma'' adında bir mobil uygulama geliştirilmiştir. Altı pazarda 4 milyondan fazla kayıtlı kullanıcısı ile Emma 25 farklı sigorta, sağlık ve refah hizmeti sunuyor. Emma uygulaması kişisel, proaktif ve beşeri bir şekilde kusursuz, çok-kanallı bir deneyim sunan bütüncül bir ödeyenden-ortağa ekosistemini ifade ediyor. Emma üç ana sağlık zorluğunu ele alıyor. İlk olarak, 7/24 hizmet sunan sağlık bakım partnerlerini entegre ederek sağlık hizmetine vaktinde erişim sağlıyor. Tele-danışmanlık, ilaç teslimi, semptom kontrolü, kronik hastalık yönetimi, psikolojik danışmanlık, fiziksel aktivite takibi ve beslenme danışmanlığı gibi talebe bağlı hizmetlerin kusursuz bir şekilde yönetilmesini sağlıyor.

İkinci olarak, Emma bakım kalitesini arttırıyor. Sağlık ve kişisel zindelik hizmetlerini sigorta ürünleri ile birleştirerek, AXA hem tedavi edici hem de önleyici komple teklifler sunuyor. Emma aynı zamanda müşterilere nakitsiz erişim, hastane arama ve doktor ağları, taleplerin çevrimiçi olarak bildirilmesi ve talepleri ile ilgili ilerleme bildirimleri almaları gibi işlevsel hizmetler de sunuyor. Son olarak da Emma maliyetlerin daha iyi yönetilmesini de sağlıyor.
Sağlık, yaşam tarzı ve davranışsal veriler açısından güçlü ve güvenli veri temeli oluşturarak, maliyeti uygun çözümler bulmamızda fiyatlandırma ve sigortalama süreçlerimizi netleştiriyor.

Françoise Gilles, *AXA Asya Strateji Geliştirme Sorumlusu*

4

HIZLA GELİŞEN FİNANSAL RİSKLER TOPLUMSAL GERİLİMLERİ ALEVLENDİREBİLİR

Ekonomik risklerle ilgili kaygılar son beş yıldır artıyor.

2018'de, uzmanlar tarafından ilk 10 risk içerisinde ekonomik risklere yer verilmiyordu. Makro ekonomik risklerin takip ettiği finansal istikrarsızlık riskleri ilk 10 içerisine girmiş bulunuyor. Bu yıl, para politikası ve mali politika riskleri ilk defa uzmanların ilk 10 listesine girmiş bulunuyor. Buna karşın, uzmanların söz konusu bu risklerin ne kadar çabuk kendini göstereceği konusundaki görüşü parçalanmış bir görünüm arz ediyor. Uzmanların sadece %13'ü finansal istikrarsızlık riskinin "zaten var olduğuna" inanıyor- bu örneklemdeki herhangi bir riske yönelik en düşük puanlardan biridir – katılımcıların geriye kalanı ise bu riskin hızla gelişen bir risk olduğu (%46) ile yavaş gelişen bir risk olduğu (%41) arasında bölünmüş görünüyor.

%22'sinin bu risklerin zaten hayatımızda olduğuna inandığı ve ayrıca katılımcıların hızlı ve yavaş gelişme (her bir %39) arasında eşit şekilde bölündüğü makro-ekonomik riskler için de benzer bir durum söz konusu.

Buna karşın, uzmanlar para politikası ve mali politika risklerine hazırlık yapmak için çok az vaktimizin kaldığına inanıyor: %45'i bu risklerin hızla gelişen riskler olduğunu düşünüyor.

Finansal ve ekonomik risklerle ilgili uzman sıralamasının 2018'den itibaren değişimi

Riskler	2018	2019	2020	2021	2022
1	İklim değişikliği	İklim değişikliği	Pandemi ve bulaşıcı hastalıklar	İklim değişikliği	İklim değişikliği
2	Siber güvenlik riskleri	Siber güvenlik riskleri	İklim değişikliği	Siber güvenlik riskleri	Jeopolitik istikrarsızlık
3	Jeopolitik istikrarsızlık	Jeopolitik istikrarsızlık	Siber güvenlik riskleri	Pandemi ve bulaşıcı hastalıklar	Siber güvenlik riskleri
4		Toplumsal memnuniyetsizlik ve yerel çatışmalar	Jeopolitik istikrarsızlık	Jeopolitik istikrarsızlık	Enerji riskleri
5	Doğal kaynaklar yönetimi	Doğal kaynaklar yönetimi	Toplumsal memnuniyetsizlik ve yerel çatışmalar	Toplumsal memnuniyetsizlik ve yerel çatışmalar	Pandemi ve bulaşıcı hastalıklar
6	Toplumsal memnuniyetsizlik ve yerel çatışmalar	Yapay zeka ve büyük veriler	Yeni güvenlik tehditleri	Doğal kaynaklar ve biyoçeşitlilik riskleri	Toplumsal gerilimler ve toplumsal hareketler
7	Yapay zeka ve büyük veriler	Kirlilik	Makro-ekonomik riskler	Yeni güvenlik tehditleri ve terörizm	Doğal kaynaklar ve biyoçeşitlilik riskleri
8	Yeni güvenlik tehditleri	Pandemi ve bulaşıcı hastalıklar	Doğal kaynaklar ve biyoçeşitlilik riskleri	Finansal istikrar riskleri	Finansal istikrar riskleri
9	Kirlilik	Yeni güvenlik tehditleri	Finansal istikrar riskleri	Makro-ekonomik riskler	Makro-ekonomik riskler
10	Tıbbi ilerleme ve yenilikler	Makro-ekonomik riskler	Kirlilik	Yapay zeka ve büyük veriler ile bağlantılı riskler	Para politikası ve mali politika riskleri
	Pandemi ve bulaşıcı hastalıklar				

Kamuoyu ekonomik risklerin henüz yeterince farkında değil

Araştırmamız vatandaşların henüz uzmanların ekonomiye ilişkin artan kaygılarını paylaşıyor olarak görünmediğini ortaya koyuyor. Geçen yıl olduğu gibi vatandaşlar ilk 10 arasında gördükleri riskler içerisinde sadece finansal istikrarsızlığa yer vermekte olup para politikası ve mali politika riskleri 12. sıradaki yerini koruyor.

Uzmanlar vatandaşların ekonomik risklerin kendileri kadar farkında olmadıklarını düşünüyor. Vatandaşların risklere ilişkin farkındalığını derecelendirmeleri istendiğinde, uzmanların sadece %26'sı vatandaşların finansal istikrarsızlık risklerinin ya tam olarak ya da bir şekilde farkında olduğunu söylüyor, ancak vatandaşların %49'u bu risklerin farkında olduklarını ifade ediyor. Makro-ekonomik riskler açısından, vatandaşların %55'i uzmanların sadece %30'luk oranına kıyasla genel farkındalığı yüksek olarak ifade ediyorlar.

Bölgelere baktığımızda, Afrika'dakiler farkındalığın en yüksek olduğunu düşünürken Avrupa'daki vatandaşların akranlarının ekonomik risklerin farklında olduğunu ifade etmeleri daha az olası bir duruma işaret ediyor.

SADECE

26%

Kamuoyunun finansal istikrarsızlık risklerinin farkında olduklarını düşünen uzmanların oranı

Uzmanlar finansal riskler karşısında kamu ve özel sektörün hazırlıklı olma durumundan şüphe ediyor

İlk 10 arasında yer verdikleri üç riskin tamamı için uzmanlar yetkili makamların bunlara hazır oluşları ile ilgili ciddi şüphelere sahipler: örneğin, vatandaşlar bu konuda %37'lik bir oranla daha iyimser iken, uzmanların sadece %24'ü yetkili makamların finansal istikrarsızlık riskleriyle baş etmeye hazır olduğunu düşünüyor.

Amerikalı uzmanlar özellikle karamsar iken Asyalı uzmanların hazırlık konusunda olumlu olmaları daha olası bir durumu ifade ediyor: Amerikalı uzmanların sadece %12'si yetkili makamların finansal istikrarsızlık risklerine hazırlıklı olduğunu düşünürken %13'ü makro-ekonomik risklere ve %19'u da para politikası ve mali politika risklerine hazırlıklı olduklarını düşünüyorlar.

Genel olarak, tüm bölgelerden hem uzmanlar hem de kamuoyu özel sektörü finansal riskler konusunda kamu idarelerinden daha hazırlıklı görme eğilimi taşıyorlar. Bu noktada özel sektör ve sigortacılar tarafından çözümler önerilmesi gerekiyor. Bu aynı zamanda piyasadaki krizle baş etmede kamu ve özel sektörün el ele çalışması gerektiği düşüncesini de güçlendiriyor: üç riskin her biri için, uzmanlar kamu-özel ortaklıklarının en iyi yaklaşım olduğunu düşünüyorlar.

Kamu ve özel sektörün mali risklere hazır olma durumlarının uzmanlar tarafından derecelendirilmesi

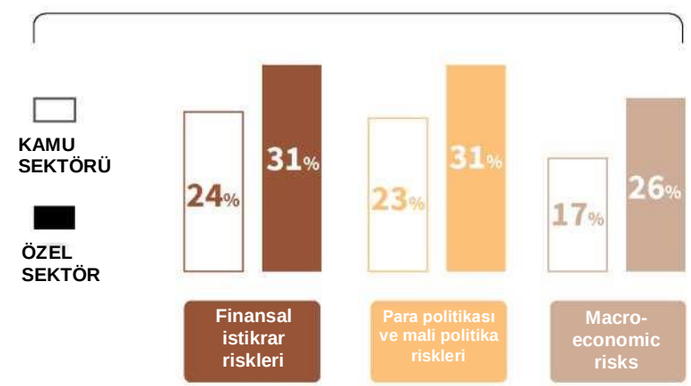

N.B: Kamu/özel sektörün finansal risklerle baş etmeye hazır olduğunu düşünen uzmanların oranı

Uzmanlar sistematik piyasa çöküşlerinden endişe ediyorlar

Finansal istikrarsızlık hem uzmanlar hem de vatandaşlar açısından ilk 10 içerisinde görünen tek ekonomik riski teşkil ediyor. Katılımcıların her iki grubu da bu riski seçmelerindeki ana neden olarak finans piyasalarındaki sistematik çöküşleri gösteriyorlar. Sonraki iki endişe varlık balonları ve piyasaları her zamankinden daha çok birbirine bağlı kılan dijitalleşme bağlamında fazlaca ihtiyaç duyulan finansal risklerle baş edecek koordinasyon eksikliği.

Makro-ekonomik riskleri önceliklerinden biri olarak seçen uzmanlar için piyasa çöküşleri de gerekçelerden birini ifade ediyor: bu riski seçmelerindeki en önemli iki endişe olarak Euro bölgesinde istikrarsızlık ve gelişmekte olan piyasalardaki krizleri belirtiyorlar.

Finansal istikrar riskleri ile ilgili olarak uzmanların ve vatandaşların 3 ana kaygısı

- Finansal piyasalarda sistematik çöküşler
- Finansal risklerle baş edecek koordinasyon eksikliği
- Varlık balonları

Gençlige ODAKLANMA

Gençler finansal istikrarsızlık risklerine bir bütün olarak kamuoyundan daha yüksek bir şekilde 4. sırada yer veriyorlar. Günlük yaşamlarında bu riske karşı kamuoyundaki %63'lük orana kıyasla savunmasız hissettiklerini söyleme oranı (%60) ortalamadan biraz daha az olası olsa da bu onların Covid krizi sonrasında iş piyasasındaki kişisel deneyimlerini yansıtıyor olabilir. Genç katılımcılar finansal risklere yetkili makamların hazır oluşu (%37'ye karşı %43) ve özel sektörün hazır oluşu (%48'e karşı %38) konusunda daha fazla güven sahibi. Para politikası ve mali politika ile makro-ekonomik riskler konusunda ortalamadan biraz daha az endişeliler.

Enflasyon toplumsal huzursuzluğa yol açabilir

Enflasyon insanların alım gücünü eritiyor: Amerika Birleşik Devletleri'nde, örneğin, enflasyon Haziran'da %9.1'e, İngiltere'de ise Ağustosta %10.1'e ulaştı – her iki durum da, son 40 yıl içerisindeki en yüksek oranı ifade ediyor. Bu yılın araştırmasında, uzmanlar para politikası ve mali politika risklerine ilk defa ilk 10 içerisinde yer veriyor. Bu riski neden seçtikleri sorulduğunda, %66'sı etkisiz para politikasının hiper enflasyona neden olabileceğinden bahsediyor.

Araştırmamızın katılımcıları kalıcı enflasyonun toplumsal huzursuzluklara ve ayaklanmalara yol açabileceğinden endişeleniyorlar. Uluslararası Para Fonu Nisan ayında Güney Afrika'da meydana gelebilecek iç ayaklanmalar uyarısında bulundu;[6] Birleşmiş Milletler ise gıda güvenliğinin 2023'de daha da kötüleşmesini bekliyor [7] ve hiçbir ülkenin temel ürünlerin artan fiyatlarının neden olduğu toplumsal enflasyona bağışıklığı olmadığı uyarısında bulunuyor. Gelişmekte olan çeşitli ülkelerde 2000'lerin ortasında dalgalı fiyatlar nedeniyle zaten ''gıda kavgaları'' yaşanıyordu. [8]

Toplumsal gerilimler ve toplumsal hareketler hem uzmanlar (6.) hem de kamuoyu (7.) açısından ilk 10 risk içerisinde kendisine yer buluyor. Bu riski seçmelerinde kendilerini motive eden ana endişe kaynağının ne olduğu sorulduğunda, her iki katılımcı kategorisi de artan eşitsizlikleri, toplumsal şiddeti (ayaklanmalar) ve bu yıl artışa geçen bir endişe olarak gıda ve su güvensizliğini belirtiyorlar. Bununla birlikte, vatandaşlar 2021 yılına kıyasla bu yıl günlük hayatlarında toplumsal gerginlikler karşısında kendilerini ne daha savunmasız hissediyorlar ne de bu riskin çok hızlı bir şekilde geliştiğine inanıyorlar.

Toplumsal gerilimler özellikle vatandaşların bu riske 5. sırada uzmanların ise 4. sırada yer verdiği Amerikalı uzmanların gündemindeki yerini koruyor. Birleşik Devletlerde, özellikle toplu katliam ve silahlı çatışmalar gerekçesiyle yeni güvenlik tehditleri ve terörizm, hem uzmanlar (7.) hem de kamuoyu (4.) açısından en önemli kaygılar arasında yer alıyor. Bu her zamankinden daha yüksek endişe durumu büyük olasılıkla Kongre binasındaki ayaklanmaları ve toplumun kutuplaşmasını yansıtıyor.

Kutuplaşma bir başka şekilde de gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler arasında önemli ve devam eden bir trend olabilir.

2021/22 İnsani Kalkınma Raporunda, BM tarafından İnsani Kalkınma Endeksinde çoğunlukla yüksek puanlara sahip olan gelişmiş ülkeler ile düşüşlerin çoğu zaman hızlı ve ağırlaştığı gelişmekte olan ülkeler arasında artan farka ilişkin kaygılar ifade ediliyor. Bu bağlamda, BM ''herkesi belirsiz bir dünyanın beklenmedik durumlarından korumak için'' sigortacılığın rolünün altını çiziyor.

(6) IMF, Ukrayna savaşı nedeniyle artan gıda fiyatlarının Afrika'da ''huzursuzluğu'' tetikleyebileceğini belirtiyor, France 24, 28 Nisan 2022
(7) Gıda güvensizliği toplumları tehdit ediyor, çatışmaları tırmandırıyor ve 'hiçbir ülkenin bu duruma bağışıklığı bulunmuyor', BM Haberleri, 19 Mayıs 2022
(8) Gıda Ayaklanmaları ve Gıda Hakları, Kalkınma Araştırmaları Enstitüsü, Haziran 2014

Enflasyonun son yıllardaki değişimi
(Tüketici Fiyat Endeksi, tüm kalemlerde yıldan yıla %'lik değişim)

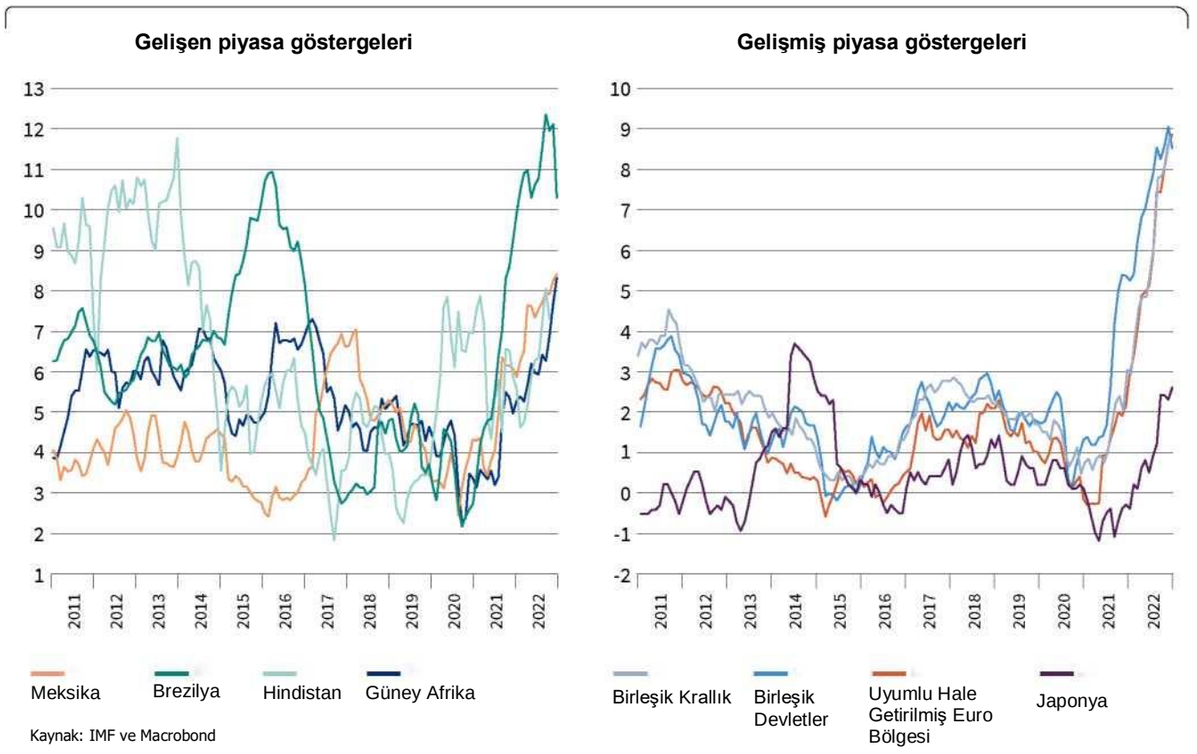

Kaynak: IMF ve Macrobond

"Maalesef, 2022-2023 kışında Atlantik'in her iki yakasında da en olası senaryo resesyon""

Enflasyon finansal koşullarda baskı yaratan para politikasında keskin bir sıkılaşmaya yol açarken tüketimi de eritiyor, küresel talepteki azalma emtia fiyatları üzerindeki baskıyı hafifletebilir, ancak Rus gazına bağımlı Euro bölgesinde ekonomik olmayan faktörler- ve özellikle de Ukrayna'daki çatışmanın büyümesi- baskın geliyor. Bu nedenle ekonomik yavaşlamanın ABD'den daha fazla konuşulma olasılığı bulunuyor.
2023 ortaları itibariyle, ana senaryomuz ABD'de iş piyasası düzeltmesinin ücret artışını engellemiş olması ve enflasyonu yavaşlatmış olması olacak. Avrupa'da, enerji maliyetlerini düşürerek ve güveni yeniden inşa ederek Rus gazıyla bağlantının kesilmesi gerekiyor. Ancak, merkez bankalarının politikaları açısından önceki ilişki durumuna dönüşü hayal etmenin zor olacağını düşünüyoruz. Faiz oralarının pandemi öncesinden daha yüksek olma olasılığı bulunuyor. Bu faiz ortamı hükümetleri kademeli olarak açığı kapatma yoluna gitmeye zorlayacak.

Gilles Moec, AVI
Grop Ekonomi Sorumlusu

Gıda krizi

Rusya'nın Ukrayna'yı işgalinin ardından, yüksek gıda fiyatları varlıklı ülkelerde bile tüketicilerin alarm düzeyine geçmesine neden oldu. Gıda enflasyonu hane halklarının gelirlerinin ortalama %30-40'ını gıdaya harcadığı düşük ve orta-gelirli ülkelerde daha da ciddi bir endişe kaynağı. Yaklaşık 1.2 milyar kişi 2021 sonunda açlık tehdidi altında yaşıyordu. [9] Mayıs 2022 ortalarında, bu oran 1.6 milyara çıktı ve bu rakamın artmaya devam etmesi bekleniyor.

Jeopolitik istikrarsızlık gıda güvenliğini tehdit ediyor: Dünya Gıda Programına göre çatışmadan etkilenen ülkelerde yaşayan insanların diğerlerinden 2.5 kat daha fazla yetersiz beslenme olasılığı bulunuyor. Ancak bu dinamik tersine de dönebilir: gıda güvensizliği özellikle diğer kırılganlıkların olduğu ülkelerde zayıf yönetim gibi istikrarsızlığa yol açan protestoları tetikleyebilir. Avrasya Grup geniş kapsamlı istikrar bozucu bir huzursuzluk dalgasının 2022-23'te olası olmadığına, arada sırada protesto dalgalarının yaşanabileceğine inanıyor. Carnegie Uluslararası Barış Vakfından alınan verilere göre, 2022'nin ilk yarısında gıda ve tarım bağlantılı protestoların sayısı önceki beş yıl içerisindeki benzer olayların sayısını zaten geçmiş bulunuyor. Son örnekler içerisinde Sri Lanka, Ekvator ve İran'daki protestolar da yer alıyor.

Gelecek yıllarda, iklim değişikliği beklenmedik tehditlerden savaş ve pandemi gibi şokların ortaya çıkardığı gıda güvenliğine kadar birçok durumu derinleştirecek. BM'nin İklim Değişikliği Hükümetler arası Panelinde bahsedilen analiz küresel ısınmanın her bir derecesi için kilit gıda mahsullerinden alınan verimin %10-15 oranında düşeceğine işaret ediyor. Kuraklıktan etkilenen mahsul arazisinin payının yaklaşık %32'ye ulaşarak 2050 itibariyle tüm dünyada üç katına çıkması ve bunu aşması bekleniyor. Aşırı hava olayları 2022'de gıda güvensizliği risklerini arttırmış bulunuyor.

Aşırı yaz sıcaklıklarının yaşandığı Avrupa ülkelerinde mahsullerin azalması bekleniyor, ayrıca yaşanan sıcaklık dalgasınınsın mahsullerine zarar vermiş olması nedeniyle Hindistan Mayıs 2022'de buğday ihracatını yasaklamış bulunuyor.

Ticarette ve ulusal gıda stoklarında kapsamlı dengesizlikleri ele alan açık ticaret politikaları çerçevesinde, karar alıcıların gıda güvenliği risklerinin etkilerini azaltmak için atabilecekleri adımlardan biri de bu tür ihracat yasaklarını önlemektir. Gelişmekte olan ülkelerde tüketilen gıdanın çoğunu ürettikleri için mümkün olan hallerde küçük toprak sahibi çiftçileri destekleyecek programlarla, özellikle de gıda ithal eden düşük gelirli ülkelere daha etkili gıda yardımı sağlanması gerekiyor. Sigortacılar gıda ürünleri üretici ve ana alıcılarına yenilikçi risk yönetim ürünleri sunarak bu konuda önemli bir rol oynayabilirler.

Yakın dönemde, poliçelerde en savunmasız tüketicilerin fiyat artışlarından korunması ve gübre ve yakıt gibi zirai girdilerin maliyetlerinin azaltılması gibi arayışlara gidilecek. Orta ve uzun vadede, iklim değişikliği adaptasyonu ve etki azaltma ve de daha sürdürülebilir tarım uygulamaları gerekli olacak. Küresel üretimin yaklaşık üçte biri hali hazırda çöpe gidiyor, gıdanın saklanmasına yatırımlar, lojistik ve dağıtım da kritik konular olacak.

(9) Avrasya Grup ve Devry BV Sürdürülebilir Stratejiler tarafından yapılan, Gro Intelligence verilerinden yararlanılan Araştırma

2019 ve 2022 arası FAO Reel Gıda Fiyatı Endeksi
(2014-2016 = 100)

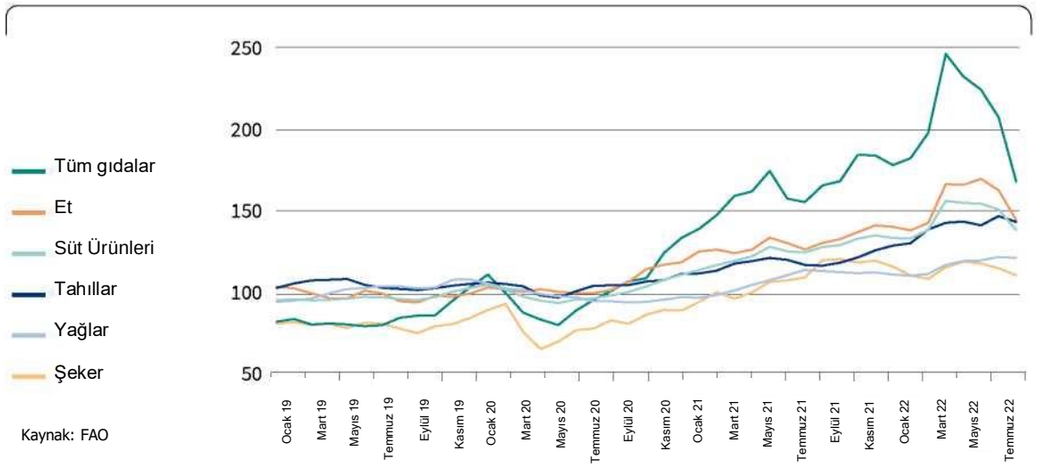

Kaynak: FAO

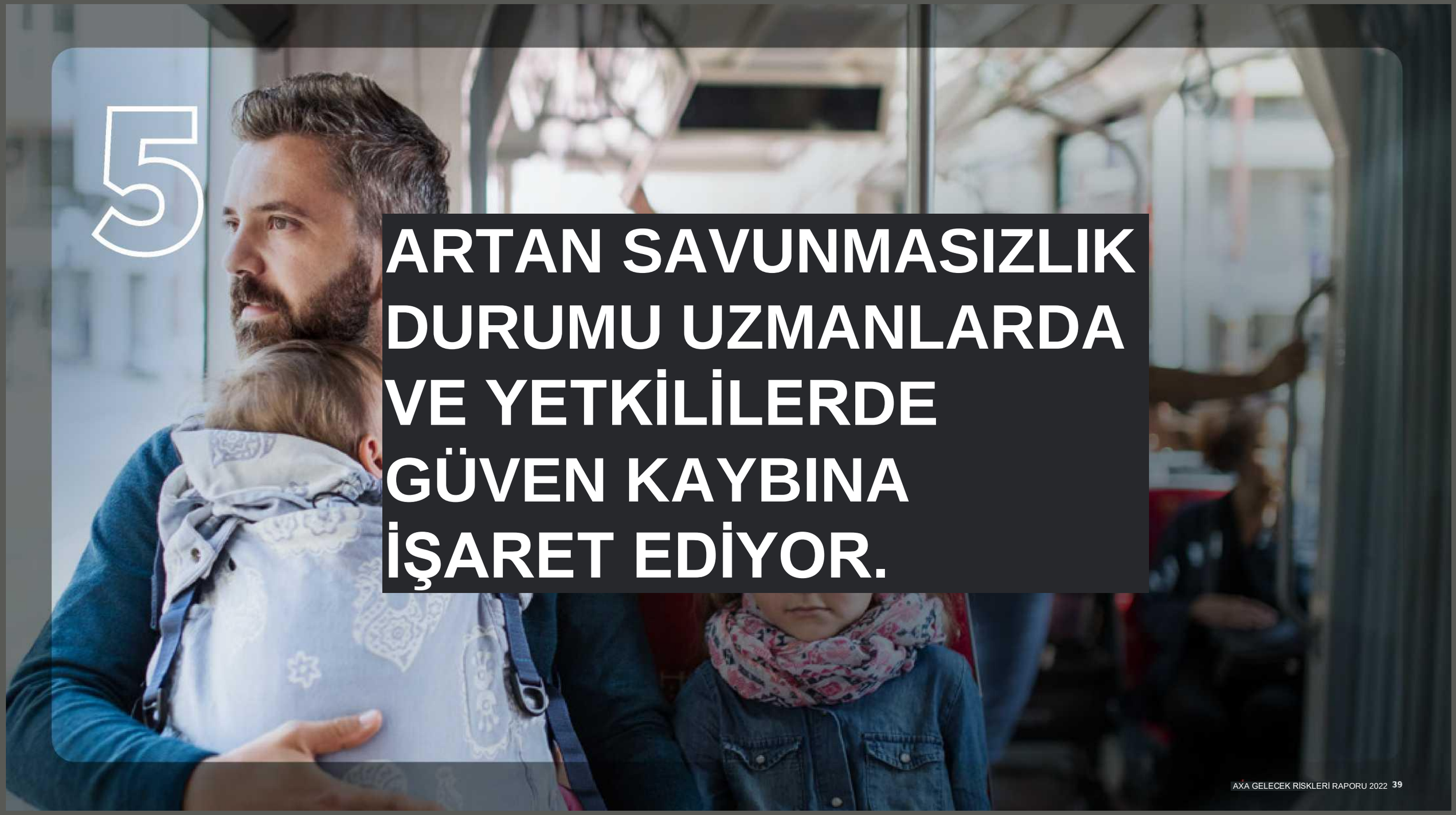

5

ARTAN SAVUNMASIZLIK DURUMU UZMANLARDA VE YETKİLİLERDE GÜVEN KAYBINA İŞARET EDİYOR.

Artan jeopolitik gerilimler piyasa dalgalanması, iklim krizi ve süre giden sağlık riskleri ile bir araya gelince uzmanlar tüm dünyadaki insanların riskler karşısında daha savunmasız olduğunu düşünüyor.

İnsanların risklere karşı beş yıl öncesine göre küresel olarak daha mı az yoksa daha mı çok savunmasız oldukları sorulduğunda, uzmanların %89'u geçen yılın %84'lük orana kıyasla daha savunmasız olduklarını ifade etmişlerdir.

Uzmanlar ve vatandaşlar benzer şekilde insanların genel olarak dünyada kendi kıtalarından, ülkelerinden ya da şehirlerinden daha savunmasız olduklarına inanıyorlar: eve ne kadar yakın düşünmelerini istediğimizde, katılımcıların mağduriyetin arttığını söyleme olasılıkları o kadar az olmuştur. Uzmanların sadece %67'si vatandaşların ise %61'i – insanların kendi şehirlerinde ya da köylerinde beş yıl öncesine göre daha savunmasız olduklarını kabul ediyorlar, her iki durum da geçen yıla göre hafif düşüş arz ediyor. Bu durum benzer ortamların ve kişisel bağların güçlü olduğu ağlarının savunmasızlık hissini kısmen giderdiğini ortaya koyuyor.

Katılımcıların günlük yaşamlarındaki spesifik risklere karşı savunmasız hissedip hissetmedikleri sorulduğunda, kirlilik, terörizm, kronik hastalıklar, pandemi ve enerji gibi daha somut risklere evet demeleri jeopolitik gerilimler ve iklim değişikliği gibi genel olarak üst sıralarda olan ancak hala soyut gelen risklerden daha olası olmuştur.

Dünya nüfusunun genel savunmasızlık durumu sorulduğunda, çevresel riskler - iklim değişikliği, kirlilik ve enerji riskleri – vatandaşlar arasında ön sıralardayken, uzmanlar siber riskler, pandemiler, para politikası ve mali politika ve teknoloji bağlantılı etik riskler dahil diğer riskleri de benzer bir düzeyde görüyorlar.

Genclige
ODAKLANMA

Gençler hem risklere karşı daha savunmasız hissediyorlar hem de risk alma konusunda daha istekliler. Bir bütün olarak kitlenin %64'üne kıyasla 25 yaş altı olanların sadece %53'ü günlük yaşamlarında risk almaktan kaçınmaya çalıştıklarını kabul ediyor. Daha geniş kitlenin %54'üne kıyasla sadece %39'u çok fazla risk almaktansa hayallerinin bazılarından vaz geçebileceğini kabul ediyor. Ancak kamuoyunun %47'lik oranına kıyasla %55'i günlük yaşamlarında risklere karşı savunmasız olduklarını düşünüyorlar.

İnsanlar son iki yıldır riskten daha çok kaçınıyorlar

Geçen iki yıl içerisinde, kamuoyu kişisel düzeyde risk almaya ve toplumsal düzeyde risk-alınmasını desteklemeye daha az eğilimli bir hale geldi.

İnsanlara günlük yaşamlarında sık sık savunmasız hissedip hissetmediklerini sorduğumuzda, – bu soruyu en son sorduğumuz 2020'deki %44'lük orana kıyasla, %47'si buna katılıyor. Sadece küçük bir artışa rağmen, bu durum hemen hemen her coğrafyada geçerliliğini koruyor. Benzer şekilde, vatandaşların %54'ü (önceden %49) çok fazla risk almaktansa bazı hayallerinden vaz geçmeyi tercih edebileceklerini söylerken %64'ü (2020'de %60) günlük yaşamlarında risk almaktan kaçınmaya çalıştıklarını kabul ediyor

''Amerikan Rüyası'' toprakları olarak ünlenen ABD'de bile katılımcıların büyük bir çoğunluğu (%52) artık bu düşünceyi paylaşıyor.

Vatandaşlar ayrıca risk almanın kaynaklara erişmek için gerekli olduğu hususuna da daha az inanıyor. Toplumun herhangi bir risk almadan gelişebileceğine inanıp inanmadıkları sorulduğunda, %41'i evet yanıtını veriyor – bu oran geçen yılın araştırmasındaki %36'lık orana kıyasla artmıştır. Benzer şekilde, %47'si geçen yılki 543'lük orana kıyasla teknolojik ilerlemelerin çözebildiklerinden daha fazla riskler oluşturacağına inanıyor.

Risklere ilişkin kamuoyu görüşü

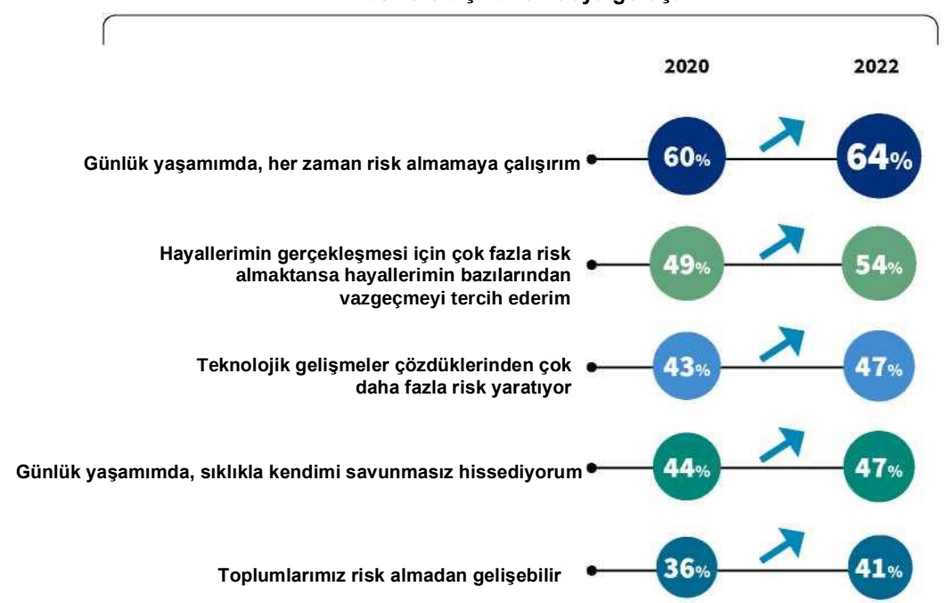

NB: İfadeye katılan insanların yüzdesi / Bu soru 2021 araştırmasında sorulmamıştır.

ABD'ye daha yakından bakmak - "Amerikan rüyasının" sonu mu?

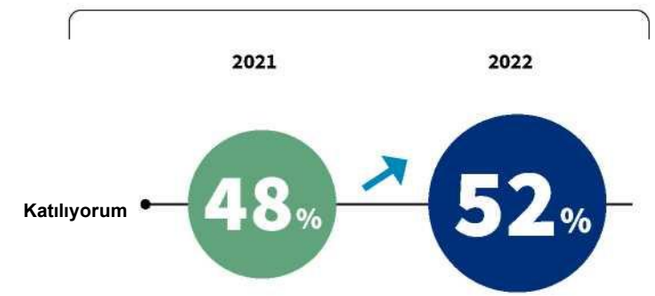

NB: ABD'de ''Hayallerimin gerçekleşmesi için çok fazla risk almaktansa hayallerimin bazılarından vazgeçmeyi tercih ederim'' ifadesine katılanların yüzdesi.

RÖPORTAJ

Lider bir sigortacı olarak, insanlara destek sağlayarak ve bir dizi riske karşı korunmalarına yardımcı olarak güvence vermeyi amaçlıyoruz

Gelecek Riskler Raporundan çıkarılacak en önemli derslerden biri kamuoyunda artan savunmasızlık ve riskten kaçınma duygusudur. Bir sigortacının görevi müşterilerini risklere karşı korumaktır. Bu savunmasızlık hissi ve korumaya yönelik artan ihtiyaç karşısında bugün AXA müşterilerine hangi mesajı göndermek istiyor?

Claudio Gienal: Bu kadar büyük oranda insanın düşük güvene sahip olması ve etrafımızı saran risklere karşı kendilerini savunmasız hissetmeleri düşündürücüdür. Lider bir sigortacı olarak, insanlara destek sağlayarak ve bir dizi riske karşı korunmalarına yardımcı olarak güvence vermeyi amaçlıyoruz.

Claudio Gienal
AXA İngiltere ve & İrlanda CEO'su

Rapor insanların sigortanın sağladığı güvenlik ağının farkında olduklarını ve özellikle bu belirsiz zamanlarda sağladığı faydaları anladıklarını ortaya koyuyor. Bununla birlikte, kendileri için önemli olan şeylerle ilgili korumaya sahip olmanın önemini ve bunun savunmasızlık duygularını azaltmaya nasıl yardımcı olabileceğini henüz belkide anlamamış olanlar arasındaki farkındalığı arttırmak için de çok çalışmamız gerekiyor.

Teklifimizi müşterilerden gelen beklentileri karşılayacak şekilde nasıl uyarlayabiliriz?

C. G.: AXA İngiltere'de müşteri faydalarını geliştirmeye, onların sürekli değişen ihtiyaçlarını en iyi şekilde karşılayacak daha esnek ve daha fazla seçenek sunmaya odaklanan dijital dönüşüm yolculuğundayız. Aynı zamanda ürünlerimize ve çıktığımız bu yolculuğa müşteri öngörülerini de dahil etmiş bulunuyoruz. AXA İngiltere'nin yeni sadece-dijital markası olan ve sadece kasko sigortası müşterilerinin kullanımına sunulmuş olan Moja'nın lansmanı bunun son dönemdeki örneğini teşkil ediyor. Müşterilerimizin sürekli değişen ihtiyaçlarına ve bütçelerine uyacak maksimum sadelik ve esneklik sağlamayı amaçlıyoruz. İnovasyon sigorta sektörünün bugün karşı karşıya olduğu çeşitli zorluklar karşısında sadece ayakta kalmada değil aynı zamanda gelişme konusunda da kilit bir kavram olarak karşımıza çıkıyor.

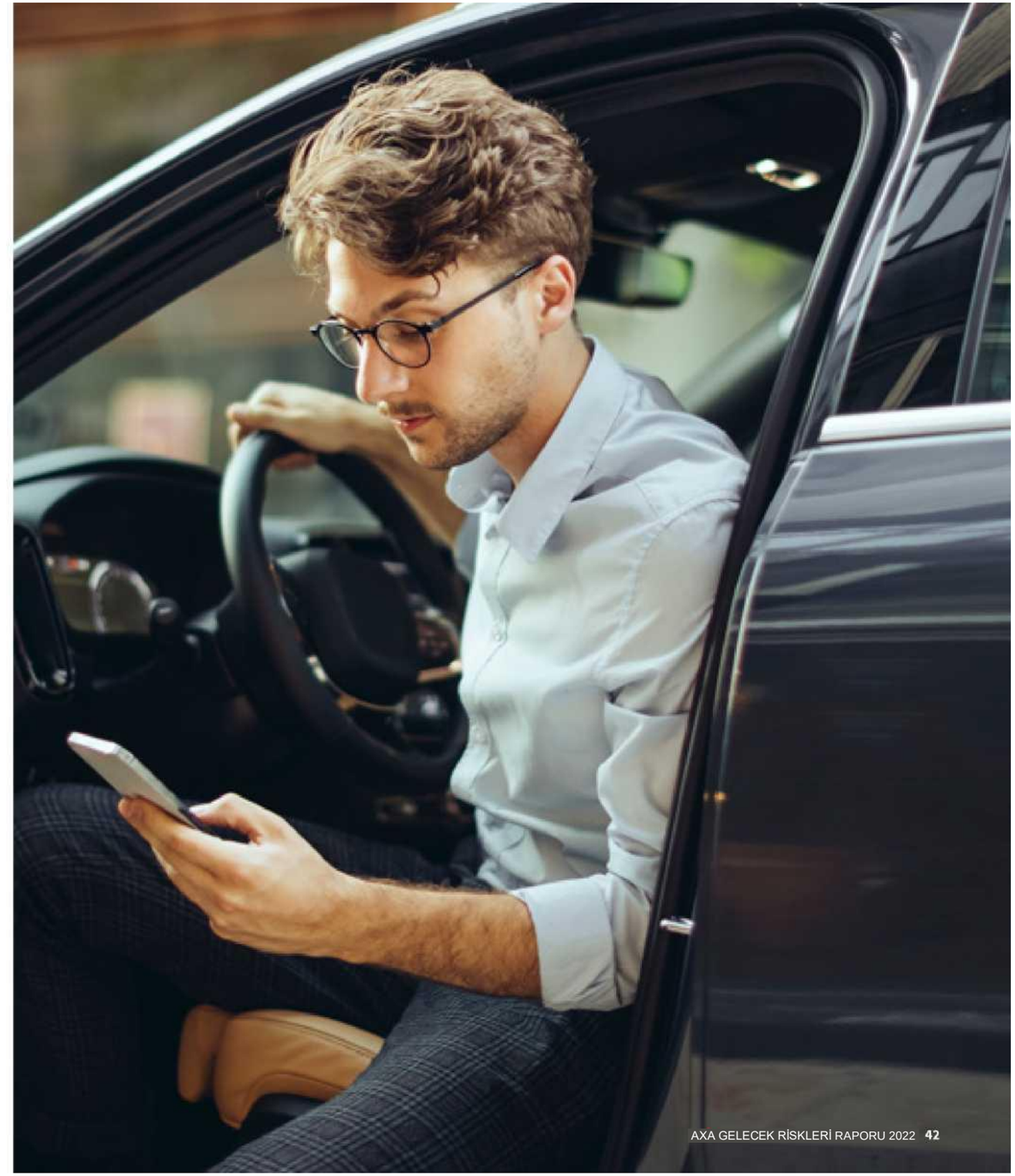

Genclige
ODAKLANMA

Genç katılımcıların risklerin kolay tahmin edileceği konusuna inanma ihtimalleri ortalamadan daha fazla (Bir bütün olarak kamunun %49'luk oranına karşı %57). Gelecek risklerin üstesinden gelinmesi konusunda bilim adamları, uluslararası kuruluşlar, yetkili makamlar, sivil toplum ve sivil vatandaşlar ve şirketler dahil çeşitli aktörlere ortalamadan daha fazla güven duyuyorlar. Bilim adamlarına olan güven konusunda (geçen yılın %77'lik oranından %71'e) en büyük düşüşün yaşandığı diğer yaş gruplarından daha yavaş olsa da söz konusu bu güven seviyelerinde de geçen yılın araştırmasından günümüze düşüşler yaşanıyor.

Vatandaşların uzmanlara ve hükümetlere olan güveni geçtiğimiz yıl azaldı

Halkın gelecek risklerden kendilerini koruyacaklarına dair kurumlara olan güveni eriyor. Geçen yıla kıyasla, vatandaşlar arasından katılımcıların ortaya çıkabilecek gelecekle ilgili küresel herhangi bir krizi sınırlandıracak geniş kapsamlı aktörlere güveneceklerini ifade etme olasılığı daha az: bilim adamlarına olan güven örneğin, geçen yılın araştırmasındaki %75'lik orana kıyasla bu yıl %66'ya düşmüş görünüyor; vatandaşların uluslararası kuruluşlara (%64'ten %61'e), ulusal otoritelere (62'den %58'e), sivil topluma (%56'dan %53'e) ve özel şirketlere (%47'den %45'e) güvenme olasılığı daha az.

Uzmanlar arasında, güven seviyeleri genel olarak daha yüksek ve trend daha karışık. Bilim adamlarına olan güven de şirketlere olan güvenle birlikte %87'den %82'ye düşmüş görünüyor; ancak uluslararası kuruluşlara ve ulusal makamlara ve sivil topluma olan güvende artış söz konusu.

Gelecek krizlerle baş etmede orduya ve polise duyulan güven hem uzmanlar (%64'ten %69'a) hem de vatandaşlar arasında (%62'den %64'e) artmış durumda; bu da aslında terörizm, jeopolitik gerilimler ve toplumsal hoşnutsuzluk gibi konulara ilişkin endişelerdeki artışı yansıtıyor.

Halkın uzmanlara ve hükümetlere duyduğu güven düzeyi

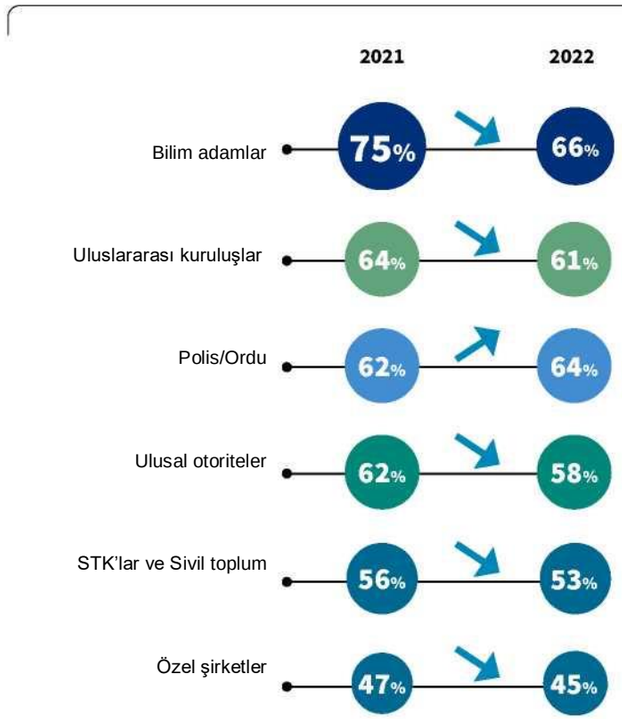

NB: Gelecek krizlerin etkilerinin azaltılmasında en güvenilen aktörlerin vatandaşlar tarafından seçilme yüzdeleri

George Stansfield,
AVI *Grup CEO Yardımcısı*

"Jeopolitik gerilimler, uluslararası hukukun belli başlı temel prensiplerinin aşınması ve bunların enerji güvenliği üzerindeki doğrudan sonuçları, iklim değişikliğine karşı aksiyon açısından aynı arzu düzeyinin sürdürülmesinde çeşitli aktörlerin kapasitesi konusunda şüpheleri arttırıyor. Yine de bu zorunlu. Halihazırda yaşadığımız enerji krizi, iklim hedeflerimizi başarmaya ve daha fazla enerji bağımsızlığının inşasına katkı sağlamak için bu konulara odaklanmamız gerektiğini ortaya koyuyor."

Gelecek risklerle baş etme konusunda sigortacılar kendi rollerini nasıl oynayabilirler?

Kamuoyunun gelecek risklerin tahmin edilmesinin ya ''çok'' ya da ''bir şekilde'' kolay olduğunu düşünme olasılıkları uzmanlardan daha fazla. Bu farklılık, öngörülmelerinin mümkün olması gerektiğini düşündükleri risklere karşı kendilerini korumada başarısız oldukları için kamu kurumlarına ve özel sektöre olan yaygın hayal kırıklığı hissinde yaşanan artışı açıklamaya yardımcı olabilir.

Artan söz konusu bu savunmasızlık, güvensizlik ve şüphe ortamında, sigortacılar insanlara hedeflerinin peşinden gitmelerine imkân tanıma konusunda önemli bir rol oynayabilirler, oynamaları da gerekmektedir. Vatandaşların yaklaşık %70'i gelecek risklerin etkilerinin azaltılmasında sigortacıların önemli bir rol oynayacağını kabul ediyorlar. Halkın korumaya yönelik artan isteğine yanıt vermek suretiyle sigortacılar güvenin ve umudun inşa edilmesine katkı yapabilecekleri açık bir alana sahipler.

Sigortacıların ne yapmaları gerektiği sorulduğunda, uzmanlar tarafından yenilikçi risk transferi çözümlerinden, önleme ve istikrara katkı yapılması, risk yönetiminde uzmanlığın paylaşımı ve risk önlemenin ortak bir kültürünün inşa edilmesine katılım gibi konulardan bahsediliyor.

AXA ARAŞTIRMA FONUNDAN YAKINDA PAYLAŞILACAK YENİ YAYIN

Kapsayıcı gelişim yoluyla toplumsal direncin inşası:
Parçalanmış bir dünyada bireylerin, sigortacıların ve kurumların rolü

1.1 milyardan fazla insan geçtiğimiz 30 yıl içerisinde ekstrem açlık koşullarından kurtarılmış olsa da, yaşam kalitesinin arttırılması açısından ekonomik gelişmenin faydaları eşit bir şekilde dağıtılmıyor. Refah dünya nüfusunun en üstte bulunan %10'una orantısız bir şekilde dağıtılıyor. En zenginler ile en fakirler arasındaki fark 1985'den itibaren her zamankinden daha fazla. Ekonomik gelişmenin gelir düzeyleri, cinsiyetler ve bölgeler arasında daha eşit bir şekilde dağıtılması anlamına gelen "kapsayıcı büyüme" – diğer faktörler arasında – bireyleri açlıktan kurtararak ve fırsatları herkes için arttırarak istikrarı destekliyor.

AXA Araştırma Fonu riske dair bağımsız araştırmaları destekliyor ve bilime dayalı bilgilendirilmiş karar almaya yönelik veri sağlıyor. İş, akademik ve kurumsal perspektifleri harmanlayarak, Fonun yakında paylaşacağı yayını kapsayıcı gelişme ve toplumsal istikrar konusunda en dikkat çekici meselelerin bütüncül bir görünümünü ortaya koymayı amaçlıyor. Bu çalışmada bugünün küresel eşitsizlik manzarasına katkı yapmış olan meselelere, kapsayıcı büyümenin zorluklarının aşılmasında başarılı olmuş vaka çalışmalarına ve toplumsal istikrar inşasında sigortacıların oynayacağı role yer veriliyor.

''Devam eden ve giderek daha da kötüleşen eşitsizlik toplumsal istikrarı tehlikeye atıyor. Sağlıklı, barışçıl toplumlar geliştirebilmemiz için ekonomi aktörlerinin bu durumların kalbinde yer alan sosyal aidiyet meselesine odaklanması gerekiyor.''

Marie Bogataj,
AXA Araştırma Fonu & Grup Öngörü Departman Başkanı

ARAŞTIRMA HAKKINDA

2022 Gelecek Riskleri Araştırması, IPSOS tarafından AXA adına gerçekleştirilmiştir. Uzmanlar ve vatandaşlar olmak üzere iki farklı gruba online anketler sunulmuştur.

Uzmanlar

10 Mayıs ve 9 Haziran 2022 tarihleri arasında 58 ülkede 4,449 uzmanla anket yaptık. Katılımcıların yaş ortalaması 45'ti. %59'u erkek, %41'i ise kadındı. Çoğu - %86'sı – AXA bünyesinde en çok tercih edilen meslekler olan sigorta ve risk yönetiminde çalışıyordu. Geriye kalan %14'ü AXA'nın mesleki ağlarından özellikle de finansal hizmetlerde ve büyük şirketler için çalışanlardan seçilmiştir.

Kamu

13 Mayıs 9 Haziran 2022 tarihleri arasında 15 ülkeden 18,999 vatandaşla anket gerçekleştirdik. Katılımcılar bölge ve pazar büyüklüğüne göre seçilmiş ülkelerden yaş cinsiyet ve meslek açısından temsilciler olarak, 18 yaş ve üstü insanlar arasından örneklem yoluyla seçilmiştir.

Birleşik Devletler'de 4,999 kişiyle Avustralya, Belçika, Çin, Fransa, Almanya, Hong Kong, İtalya, Japonya, Meksika, Fas, Nijerya, İspanya, İsviçre ve Birleşik Krallık gibi ülkelerin her birinden 1,000 kişiyle anket yaptık. Ülke sonuçları küresel ve bölgesel sonuçlar elde etmek için ağırlıklandırılmıştır.

Uzmanlar arasındaki küresel dağılım

	AVRUPA 2,333	ASYA-PASİFİK 1,277	AMERİKA 697	AFRİKA 139
	Önde gelen ülkeler	Önde gelen ülkeler	Önde gelen ülkeler	
1	FRANSA 815	ENDONEZYA 361	BİRLEŞİK DEVLETLER 416	
2	BİRLEŞİK KRALLIK 404	HİNDİSTAN 268	KOLOMBİYA 111	
3	ALMANYA 208	FİLİPİNLER 142	MEKSİKA 93	

25 risk

Araştırmaya katılanlara beş kategoriye ayrılmış 25 adet risk sunduk ve onlardan en önemli olan beş tanesini seçmelerini istedik. Birinci sıradaki her cevaba 5 puan, ikinci sıradakine 4 puan vb. vererek sonuçları sıraladık.

Sağlık ve tıp: Kronik hastalıklar; zararlı maddelere uzun-süreli maruz kalma; pandemi ve bulaşıcı hastalıklar, değişen sağlık uygulamaları ve yeni meslek hastalıkları ile bağlantılı riskler ve tıbbi ilerleme ve yeniliklerle bağlantılı riskler.

Çevre ve enerji: iklim değişikliği; enerji riskleri, kirlilik; uzay ve gezegenlerle ilgili riskler, doğal kaynaklar ve biyoçeşitlilik riskleri.

Teknoloji ve veriler: Siber güvenlik riskleri; yıkıcı teknolojiler, teknoloji kullanımıyla ilgili etik riskler, akıllı ve otonom sistemlerle ilgili riskler, yapay zekâ ve büyük verilerle ilgili riskler.

Ekonomi, finans ve iş ortamı: Finansal istikrar riskleri; makro-ekonomik riskler; para politikası ve mali politika riskleri, işin geleceğine dair riskler, teknoloji bağlantılı ekonomik riskler.

Toplum, politika ve düzenleme: Jeopolitik istikrarsızlık, yeni güvenlik tehditleri ve terörizm; değişen demografilerle ilgili riskler, değişen düzenleme ve davalarla ilgili riskler, toplumsal gerilimler ve toplumsal hareketler.

Katkıda Bulunanlar: Carlos Aranda, Artis Studios Ltd, Benjamin Boccas, Rapahael Dautigny, Will Edgecombe, Getty images, Richard Jopson, Franck Juery, Seignette Lafontan, Joe Pak, Patrick Wack, Tüm Hakları Saklıdır – Tasarım: **LONS DALE**